

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961178358

ราชทัณฑ์โปรงใส
ตรวจสอบได้

ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร วัฒนศิริ

การปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ที่ผ่านม
ได้ถือปฏิบัติโดยสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และ
การปฏิบัติราชการโดยมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เป็นหลักยึดสำคัญในการปฏิบัติงาน ผสานกับแนวคิด
การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคล การพัฒนา
คุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการสร้างความสมดุลย์ภายในองค์กรและใน
ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ส่งผลให้การดำเนินงานของทุกภาคส่วนในสังกัดกรม
ราชทัณฑ์มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และเป็นผลให้ภารกิจการควบคุมดูแลและแก้ไข
พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังสามารถบรรลุเป้าประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม อุปสรรคภายในองค์กรบางประการที่ยังมีอยู่ และความไม่แน่นอนที่เกิด
ขึ้นในสังคมภายนอกในรอบเวลาที่ผ่านม เป็นดัชนีสำคัญที่หน่วยงานและบุคลากรทุก
ระดับของกรมราชทัณฑ์พึงตระหนักและร่วมกันแสวงหาแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม
มาพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง และระลึกอยู่เสมอว่าไม่ว่าจะปฏิบัติงานใดๆ หาก
สามารถแยกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องออกไปจากการปฏิบัติที่ถูกต้องให้เห็นอย่างเด่นชัด
การปฏิบัติงานนั้นๆ ก็จะมีคามมั่นคงสถาพรและเป็นแบบอย่างให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้
เพื่อหล่อหลอมตนเองให้เป็นผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบสืบต่อไป

(นายหน้ทธี จิตสว่าง)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สารบัญ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

6

1. แผนปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

7

2. ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์

12

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

1. ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

15

และการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง

2. ผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณ

68

3. ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

70

ส่วนที่ 3

รายงานการเงิน

75

ส่วนที่ 4

ผลการดำเนินงานและสถิติที่สำคัญ

103

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

104

ข้อมูล/สถิติที่สำคัญ

122

ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์

นายंत्री จิตสว่าง

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

นางสาวปรียาพร ศรีมงคล

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายพัฒนาพฤตินิสัย

นายkobเกียรติ กิติวิวัฒน์

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายวิชาการ

นายธนพัฒน์ จันทพรพรณิก

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายปฏิบัติการ

นายฐานิส ศรียะพันธ์

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายบริหาร

ข้อมูลภาพรวม ของหน่วยงาน

1 แผนปฏิบัติการราชการ ของกรมราชทัณฑ์

1.1 การกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนด

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักาชญาวิทยา และหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

1.2 แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2551-2554

วิสัยทัศน์

กรมราชทัณฑ์ เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคม

พันธกิจ

1. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ
2. บำบัด ฟื้นฟู และแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

เสริมสร้างประสิทธิภาพการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

เป้าประสงค์ การควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพ

- กลยุทธ์หลัก**
1. สภาพเรือนจำได้รับการพัฒนาปรับปรุง
  2. ควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี
  3. เรือนจำ/ทัณฑสถานปลอดภัยเสถียร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม ลดภาระภาครัฐ

เป้าประสงค์ คืนคนดีสู่สังคม

- กลยุทธ์หลัก**
1. ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขพฤตินิสัย
  2. ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา
  3. ผู้ต้องขังได้รับการดูแลสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
  4. ผู้ต้องขังมีความพร้อมในการดำรงชีพในสังคมหลังพ้นโทษ
  5. ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟู

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาประสิทธิภาพระบบงานราชทัณฑ์

- เป้าประสงค์**   คุณภาพและมาตรฐานระบบงานราชทัณฑ์
- กลยุทธ์หลัก**   1. การพัฒนาระบบสื่อสารและสารสนเทศภายในกรมราชทัณฑ์
2. นวัตกรรมภายในกรมราชทัณฑ์เพิ่มขึ้น
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์ได้รับการแก้ไขและเผยแพร่
4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการกรมราชทัณฑ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ความเป็นมืออาชีพในงานราชทัณฑ์

- เป้าประสงค์**   ราชทัณฑ์มืออาชีพ
- กลยุทธ์หลัก**   1. เจ้าหน้าที่ได้รับสวัสดิการที่ดีขึ้น
2. พัฒนาโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังให้เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจ
3. พัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้เป็นมืออาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

เสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในงานราชทัณฑ์

- เป้าประสงค์**   ราชทัณฑ์ธรรมาภิบาล
- กลยุทธ์หลัก**   1. กรมราชทัณฑ์ใสสะอาด
2. ภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ดีขึ้น
3. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)

- เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข พี่นฟูผู้กระทำผิด
- มีความเชี่ยวชาญด้านการควบคุมและพัฒนาผู้กระทำผิดให้เป็นคนดี
- มีวิธีการจัดเก็บความรู้และถ่ายทอดภายในองค์กร

จุดอ่อน (Weaknesses)

- ขาดแคลนเจ้าหน้าที่และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่
- เรือ่นจามีสภาพทรุดโทรมหลายแห่ง
- มาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ช้าช้อนและมีจำนวนมากเกินไป
- ระบบเทคโนโลยียังใช้งานไม่เต็มประสิทธิภาพ

โอกาส (Opportunities)

- การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมีมากขึ้น
ทำให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในงานราชทัณฑ์
- นโยบายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม
ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในงานราชทัณฑ์

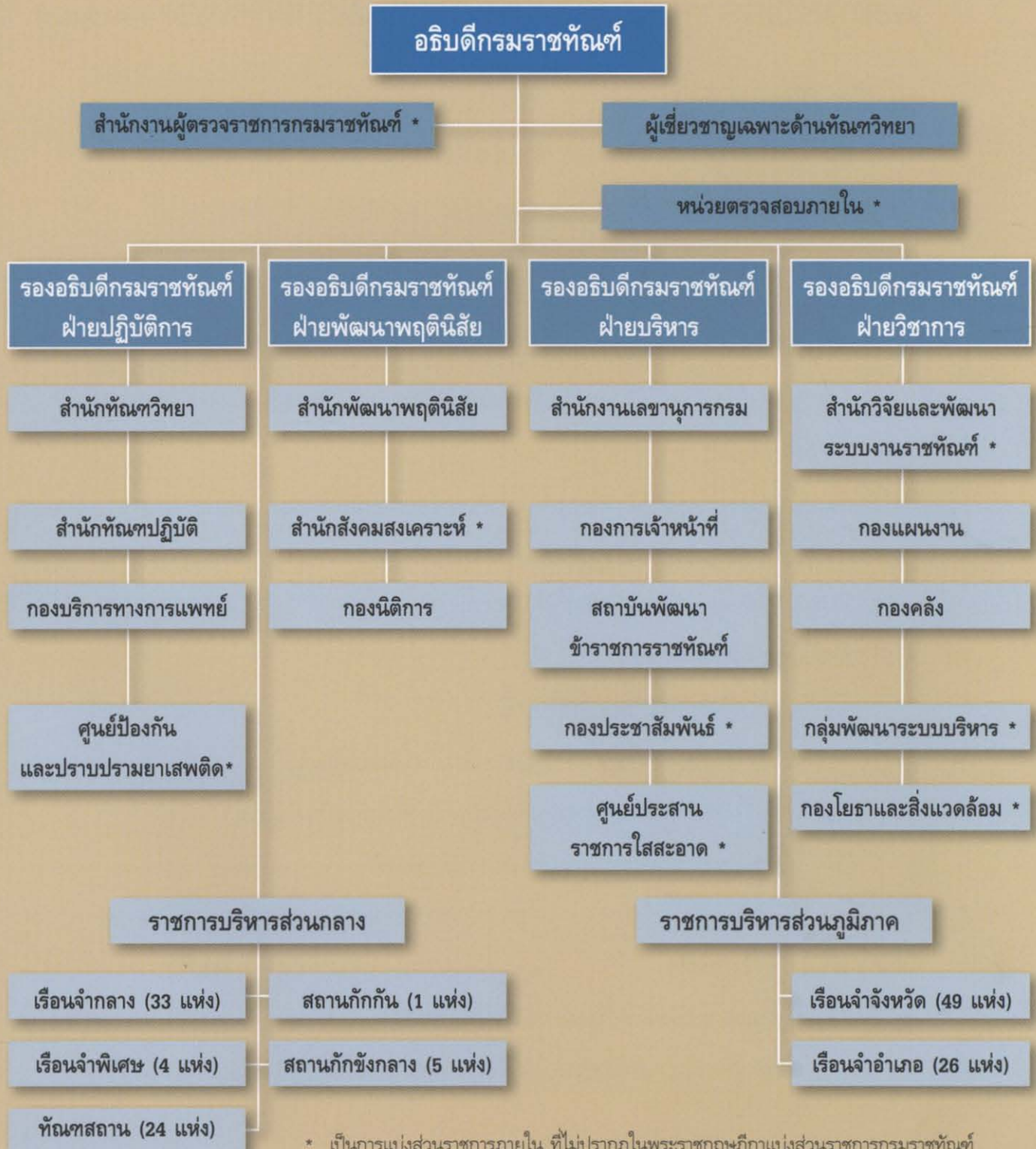
ภัยคุกคาม (Threats)

- กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องบางส่วนล้าสมัย
- ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ส่งผลให้ผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

2 ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์

โครงสร้างองค์กร

(Organization Chart) **

* เป็นการแบ่งส่วนราชการภายใน ที่ไม่ปรากฏในพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์

** จัดรูปแบบโครงสร้างตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 886/2551 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551

อัตราการล้างขาราชการ

อัตราการล้างเจ้าหน้าที่ จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการ	11,010
ลูกจ้างประจำ	238
พนักงานราชการ	1,596
รวม	12,844

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2551

อัตราการล้างขาราชการ จำแนกตามระดับ

ระดับ	ชาย	หญิง	รวม
10	1	0	1
9	29	9	38
8	192	68	260
7	706	242	948
6	1,950	477	2,427
5	3,839	850	4,689
4	582	181	763
3	1,152	278	1,430
2	304	18	322
1	122	10	132
รวม	8,877	2,133	11,010

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2551

อัตราการล้างขาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ จำแนกตามระดับ

ระดับ	ชาย	หญิง	รวม
10	1	0	1
9	10	6	16
8	17	25	42
7	49	73	122
6	95	92	187
5	56	94	150
4	14	24	38
3	14	26	40
2	1	1	2
1	3	7	10
รวม	260	348	608

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2551

ผลการปฏิบัติราชการ ของกรมราชทัณฑ์

1 ผลการปฏิบัติราชการ

ภายใต้แผนปฏิบัติราชการและการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง

กลยุทธ์ที่ 1.1

สภาพเรือนจำได้รับการพัฒนาปรับปรุง

การก่อสร้างเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำโดยเป็นงบประมาณผูกพันจำนวน 3 โครงการ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จจำนวน 3 โครงการดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

เสริมสร้างประสิทธิภาพ
การควบคุมและ
การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

เป้าประสงค์

การควบคุมและ
การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
มีประสิทธิภาพ

- โครงการก่อสร้างเรือนจำอำเภอเกาะสมุย (งบประมาณผูกพัน พ.ศ. 2547 - 2550) ค่าก่อสร้างจำนวน 181,558,000 บาท
- โครงการก่อสร้างเรือนจำอำเภอชัยบาดาล (งบประมาณผูกพัน พ.ศ. 2547 - 2550) ค่าก่อสร้างจำนวน 284,700,000 บาท
- โครงการก่อสร้างเรือนจำจังหวัดจันทบุรี (งบประมาณผูกพัน พ.ศ. 2547 - 2550) ค่าก่อสร้างจำนวน 353,115,000 บาท

การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน

โครงการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง
อย่างน้อย 5 ใน 6 ด้าน

ในปี 2551 เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547-2550 จำนวน 127 แห่งสามารถรักษามาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง 5 ใน 6 ด้าน ตามเกณฑ์ของกรมราชทัณฑ์ได้ทั้ง 127 แห่ง ส่งผลให้สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำสะอาดและไม่เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุข ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดปัญหาการร้องเรียนของผู้ต้องขังและการเกิดโรคติดต่อ

แผนพัฒนา สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 6 ด้าน

การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังตาม “แผนพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีสภาพทรุดโทรมให้มีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน”

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีขนาดใหญ่ มีสภาพเก่า ทรุดโทรม สร้างมานาน มีปัญหาด้านโครงสร้างทางกายภาพ จัดทำแผนพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถานให้มีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน (ประกอบด้วยที่นอน สุทกรรม โรงเลี้ยง สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล และความหนาแน่นของผู้ต้องขังเฉลี่ยต่อปี) โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถานเป้าหมาย 8 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางเชียงใหม่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ทัณฑสถานหญิงกลาง เรือนจำจังหวัดนครราชสีมา และเรือนจำอำเภอเบตง จัดทำ

แผนพัฒนาเรือนจำ และจัดทำค่าของงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552 รวมทั้งพัฒนาเรือนจำในส่วนที่สามารถบริหารจัดการได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ

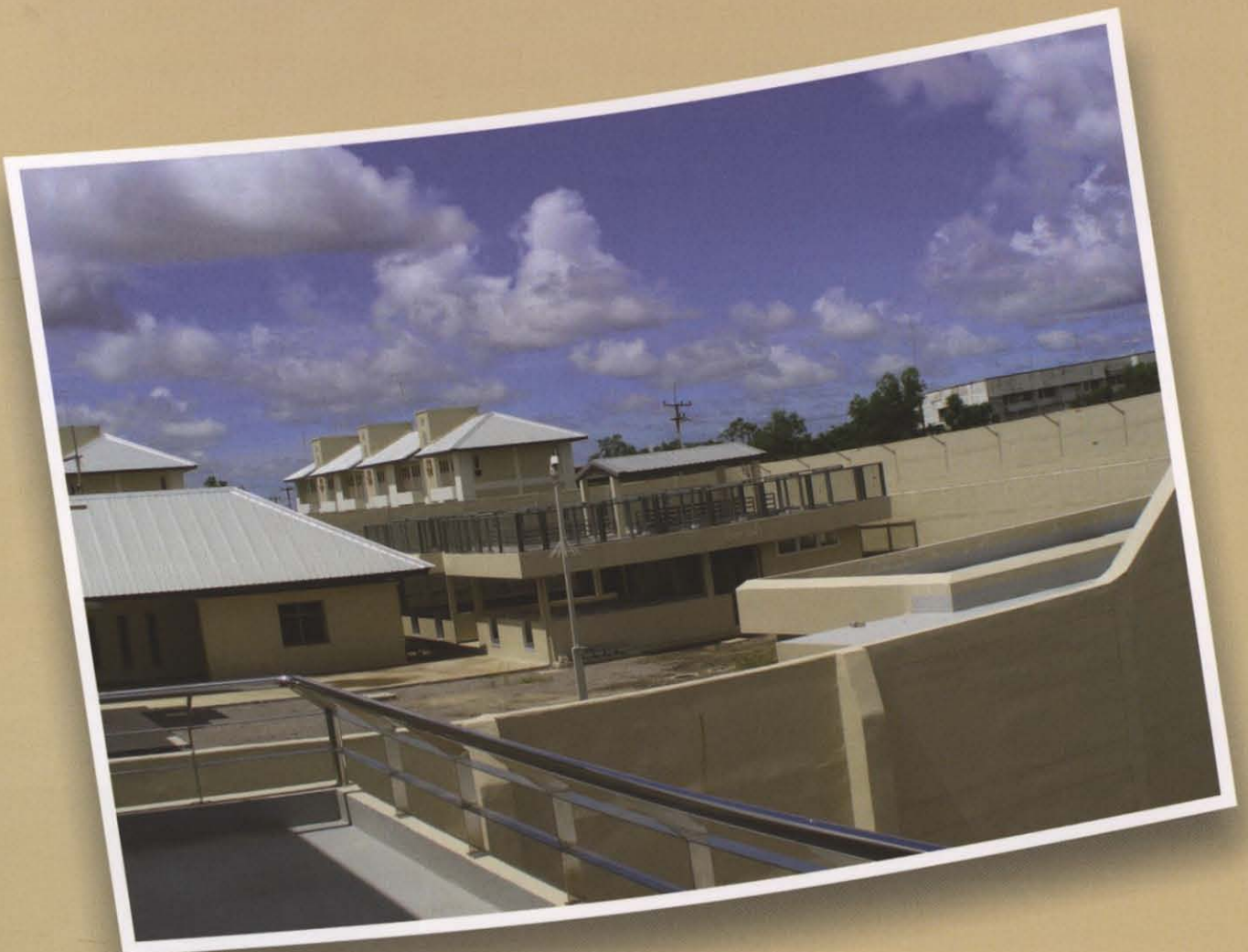

การบริหารความจุผู้ต้องขัง

การบริหารอัตราความจุผู้ต้องขังเป็นมาตรการหนึ่งในการดำเนินการตามมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้ต้องขังอย่างน้อย 5 ใน 6 ด้าน ที่กรมราชทัณฑ์ได้กำกับให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องดำเนินการบริหารอัตราความจุ เพื่อไม่ให้มีผู้ต้องขังแออัดหนาแน่น โดยคำนึงถึงสุขอนามัยของผู้ต้องขังและความมั่นคงปลอดภัยในการควบคุมเป็นสำคัญ โดยกำหนดเป้าหมายให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 127 แห่ง ต้องมีอัตราความจุเฉลี่ยย้าย ไม่เกินความจุที่กรมราชทัณฑ์กำหนด คือ ผู้ต้องขังชายมีพื้นที่นอนไม่ต่ำกว่า 1.2 ตารางเมตรต่อคน ผู้ต้องขังหญิงมีพื้นที่นอนไม่ต่ำกว่า 1.1 ตารางเมตรต่อคน ผลการดำเนินงานในปี 2551 เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 80 แห่ง สามารถบริหารอัตราความจุผู้ต้องขังเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนอีก 47 แห่ง ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจาก

ประสบปัญหาติดขัดเงื่อนไข ในการย้ายระบายน และงบประมาณ ในการขนย้ายผู้ต้องขังไม่เพียงพอ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้สั่งกำกับให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดังกล่าวเร่งรัด ตรวจสอบการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป

การประเมินประสิทธิผลการใช้เครื่องตรวจจับสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

โครงการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้เครื่องมือตรวจจับสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

ดำเนินการตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจจับสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ทำให้เรือนจำสามารถป้องกันการลักลอบใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการกระทำความผิดระเบียบในเรือนจำ โดยดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 15 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางเขabin เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางราชบุรี เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง และเรือนจำพิเศษธนบุรี

การเพิ่มศักยภาพการควบคุมผู้ต้องขัง

โครงการสัมมนากลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขัง

จัดประชุมสัมมนาผู้ปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขัง เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ และศักยภาพในการควบคุมผู้ต้องขัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของเรือนจำ/ทัณฑสถานนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงในการแตกหักหลบหนีของผู้ต้องขัง ระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤษภาคม 2551 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 175 คน

การพัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง

โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง (โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคและวิธีการตรวจค้นที่มีประสิทธิภาพ)

ศึกษารูปแบบหรือเทคนิคในการตรวจค้นและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น นำมากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการตรวจค้นที่มีประสิทธิภาพสำหรับเจ้าหน้าที่

เรือนจำ ทั้งในส่วนของการตรวจค้นบุคคล สิ่งของเข้าเรือนจำ ยานพาหนะ การจู่โจม และตรวจค้นอาคารสถานที่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 55 คน ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้นำผลการประชุมมาสรุปเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดร่างระเบียบเกี่ยวกับการตรวจค้น และกรอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำต่อไป

การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุร้าย

จัดหาอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุร้าย จำนวน 4 รายการ ได้แก่ ชุดปราบจลาจลจำนวน 252 ชุด เครื่องยิงแก๊สน้ำตา จำนวน 21 เครื่อง หน้ากากป้องกันแก๊สน้ำตา จำนวน 504 ชุด และเครื่องส่งเท จำนวน 86 ชุด

การฝึกอบรมการป้องกันและระงับเหตุร้าย

ดำเนินการฝึกอบรมเจ้าพนักงานเรือนจำ/ทัณฑสถานในการป้องกันและระงับเหตุร้าย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญ สามารถปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและระงับเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้จัดการอบรมจำนวน 14 ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนทั้งสิ้น 1,017 คน

การนิเทศงานด้านความมั่นคง

โครงการนิเทศงานด้านความมั่นคงปลอดภัยและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ดำเนินการนิเทศงานเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการควบคุมผู้ต้องขัง รวมทั้งการปฏิบัติ

ต่อผู้ต้องขัง จำนวน 20 แห่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน การแทรกหักหลบหนีของผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

การพัฒนามาตรฐานการควบคุมและการรักษาความปลอดภัย

โครงการพัฒนาเรือนจำสู่มาตรฐานด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัย

ดำเนินการนิเทศงานด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 22 แห่ง

เพื่อรับทราบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ เพื่อให้เรือนจำ/ทัณฑสถานสามารถดำเนินงานสู่มาตรฐานด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การซักซ้อมแผนป้องกันและระงับเหตุร้าย

โครงการพัฒนาการป้องกันและระงับเหตุร้ายของเรือนจำ

กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการซักซ้อมแผนป้องกันและระงับเหตุร้าย โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่จัดการซักซ้อมตามแผน ป้องกันและระงับเหตุร้าย จำนวน 110 แห่ง เกินกว่าที่ตั้งเป้าหมายไว้ 30 แห่ง

การจู่โจมตรวจค้นเชิงบูรณาการ

โครงการจู่โจมตรวจค้นเชิงบูรณาการ กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานในการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อป้องกันและป้องปรามไม่ให้เกิดการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือ ยาเสพติด และสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ โดยร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในกรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานภายนอก กรมราชทัณฑ์ ได้แก่ กองบริการทางการแพทย์ ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ หน่วยปฏิบัติการพิเศษสำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการจู่โจมตรวจค้นเชิงบูรณาการเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 135 แห่ง

การจัดทำข้อมูล อาชญากรรมและยาเสพติดเชิงลึก

โครงการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมและยาเสพติดจากผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ได้วางมาตรการให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการจัดทำข้อมูลผู้ต้องขังอาชญากรรมและยาเสพติด และรายงานผลการจัดทำข้อมูลเชิงลึก เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขยายผลในการปราบปรามเครือข่ายอาชญากรรมและยาเสพติด ที่อยู่ภายนอกเรือนจำ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว สามารถดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ข้อมูลเชิงลึกตามที่ต้องการ

การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ

โครงการตรวจหาสารเสพติด
ในปัสสาวะผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ของ
เรือนจำ/ทัณฑสถาน

1. โครงการตรวจหาสารเสพติด
ในปัสสาวะผู้ต้องขังของเรือนจำ/
ทัณฑสถานทั่วประเทศ โครงการต่อเนื่อง
3 ปี (พ.ศ. 2550 - 2552) รวม 130 แห่ง
และการตรวจซ้ำในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน
ที่มีสถิติการตรวจพบ โดยวิธีสุ่มตรวจ
ประจำปี พ.ศ. 2551 ได้ตรวจปัสสาวะ
เรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 50 แห่ง
ปรากฏผล ดังนี้

- จำนวนผู้ต้องขังที่ตรวจ
ปัสสาวะ รวม 31,759 ราย
- ตรวจพบสารเสพติด จำนวน 8
แห่ง
- ตรวจพบอนุพันธ์สารเสพติด
มอร์ฟีน 3 ราย
- ตรวจพบอนุพันธ์สารเสพติด
เมทแอมเฟตามีน 21 ราย
- ตรวจพบอนุพันธ์สารเสพติด
มอร์ฟีนร่วมกับอนุพันธ์
สารเสพติดเมทแอมเฟตามีน
1 ราย

2. การจู่โจมตรวจปัสสาวะเพื่อ
หาสารเสพติดในเจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขัง
ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกรม
ราชทัณฑ์

2.1 จู่โจมการตรวจปัสสาวะ
เจ้าหน้าที่ ในเรือนจำ/ทัณฑสถานรวม 5
แห่ง จำนวน 437 ราย ผลการตรวจไม่
พบอนุพันธ์สารเสพติด

2.2 จู่โจมตรวจปัสสาวะ
ผู้ต้องขัง ในเรือนจำ/ทัณฑสถานรวม 4

แห่ง จำนวน 7,983 รายตรวจพบอนุพันธ์
สารเสพติดมอร์ฟีน 3 ราย อนุพันธ์
สารเสพติดเมทแอมเฟตามีน 81 ราย
และอนุพันธ์สารเสพติดมอร์ฟีนร่วมกับ
อนุพันธ์สารเสพติดเมทแอมเฟตามีน 2
ราย

3. การตรวจปัสสาวะเพื่อหา
สารเสพติดในผู้ต้องขัง กรณีเรือนจำ/
ทัณฑสถาน สงสัยว่ามีพฤติกรรม
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และจู่โจมส่งมา
ให้กรมราชทัณฑ์ตรวจ จำนวนผู้ต้องขัง
ที่ตรวจปัสสาวะ รวม 6 แห่ง 20 ครั้ง
จำนวน 117 ราย ตรวจพบอนุพันธ์
สารเสพติดมอร์ฟีน 1 ราย อนุพันธ์
สารเสพติดเมทแอมเฟตามีน 55 ราย

อนุพันธ์สารเสพติดมอร์ฟีนร่วมกับ
อนุพันธ์สารเสพติดเมทแอมเฟตามีน
4 ราย

4. การตรวจปัสสาวะเพื่อหาสาร
เสพติดในเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง ตาม
คำร้องขอของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

4.1 จู่โจมตรวจปัสสาวะ
เจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน รวม 2
แห่ง จำนวน 304 ราย ผลการตรวจไม่
พบอนุพันธ์สารเสพติด

4.2 จู่โจมตรวจปัสสาวะ
ผู้ต้องขัง ในเรือนจำ 1 แห่ง จำนวน
1,245 ราย ผลการตรวจไม่พบอนุพันธ์
สารเสพติด

5. การตรวจปัสสาวะผู้ต้องขังที่
เข้ารับการอบรมในโครงการโรงเรียน
วิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ จู่โจมตรวจ
ปัสสาวะผู้ต้องขังที่เข้าอบรมในโรงเรียน
ทั้ง 6 แห่ง 3 ครั้ง จำนวน 3,410 ราย
ผลการตรวจไม่พบอนุพันธ์สารเสพติด

การปกป้องเยาวชนและกลุ่มเสี่ยง

การดำเนินการเพื่อปกป้องสังคมเพื่อมิให้เยาวชนและกลุ่มเสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1. โครงการนักเรียนเยี่ยมคุก เปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษา เข้าชมกิจการของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง และมีการบรรยายถึงโทษของยาเสพติด มีนักเรียน/นักศึกษาเข้าเยี่ยมชม 245 คณะ จำนวน 14,769 คน

2. โครงการราชทัณฑ์เยี่ยมสถานศึกษาและชุมชน จัดให้มีการบรรยายถึงโทษภัยของยาเสพติด และผลที่ได้รับจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยออกเยี่ยมสถานศึกษาและชุมชน รวม 48 แห่ง จำนวน 6,350 คน

มาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถานตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ที่ 507/2551 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2551 ซึ่งสั่งกำชับ

ให้เจ้าหน้าที่ตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือและยาเสพติด หากมีการละเลยให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน กรมราชทัณฑ์จะดำเนินการทางวินัยอย่างเฉียบขาด

การเฝ้าระวังการลักลอบ นำสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ

โครงการสัมมนาเรื่อง “แนวทางการเฝ้าระวังมิให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่อนุญาตเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน”

กรมราชทัณฑ์มีนโยบายเข้มงวดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยวางมาตรการตรวจค้นบริเวณประตูเข้าออกเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อป้องกันการนำสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของผิดระเบียบเข้าไปในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มาตรการตรวจค้นจะเข้มงวดและสม่ำเสมอ

ปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีมากขึ้น มีการจับกุมผู้ค้ารายใหญ่อย่างต่อเนื่องและมีการสอบสวนขยายผลถึงผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่เป็นเครือข่ายในการค้ายาเสพติดซึ่งพัวพันกับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทำให้สังคมมองภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ในทางลบ โดยเฉพาะการลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซื้อขายยาเสพติด

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดสัมมนาเรื่อง “แนวทางการเฝ้าระวังมิให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่อนุญาตเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน” โดยเชิญผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถานและเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับของเรือนจำความมั่นคงสูง จำนวน 17 แห่ง จำนวน 60 คน เข้าร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนสภาพปัญหาและหาแนวทางในการป้องกันมิให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่อนุญาตเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กลยุทธ์ที่ 2.1

ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขพฤติกรรมนิสัย

การจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง

การดำเนินงานด้านการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

ปัจจุบันมีโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ โดยแยกตามประเภทของผู้กระทำผิดหลายประเภท เช่น โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ โปรแกรมปรับพฤติกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาพฤติกรรมนิสัย
เพื่อคืนคนดีสู่สังคม
ลดภาระภาครัฐ

เป้าประสงค์

คืนคนดีสู่สังคม

ผู้กระทำผิดที่ใช้ความรุนแรง โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ผู้ค้ารายย่อย) โปรแกรมแก้ไขผู้ใช้ความรุนแรงในครอบครัว โปรแกรมปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดอันเนื่องมาจากการดื่มสุรา

และโปรแกรมอื่นๆ ที่จัดเป็นโปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังแต่ละประเภท โดยเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม ซึ่งกรมราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่ง (ยกเว้นสถานกักกันและสถานกักขัง) เลือกดำเนินการให้เหมาะสมกับประเภทของเรือนจำ/ทัณฑสถานและพฤติกรรมการกระทำผิดของผู้ต้องขังอย่างน้อยแห่งละ 1 โปรแกรม ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน 136 แห่ง ดำเนินการตามโปรแกรมต่างๆ ข้างต้นรวม 178 โปรแกรม จำนวนผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโปรแกรมทั้งสิ้น 6,321 คน

การทดลองสร้าง หลักสูตรโปรแกรมสมานฉันท์

โครงการทดลองปฏิบัติเพื่อสร้างหลักสูตรการแก้ไขฟื้นฟู
ผู้ต้องขัง (เฉพาะกรณี โปรแกรมสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขัง
กับผู้ต้องขัง)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 กรมราชทัณฑ์มีนโยบาย
การพัฒนางานราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ จึงได้จัดทำโครงการ
ทดลองปฏิบัติเพื่อสร้างหลักสูตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง
โปรแกรมสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับผู้ต้องขัง ซึ่งกำหนดให้
ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง และเรือนจำกลางพิษณุโลก เป็นเรือนจำ

ทดลองปฏิบัติ เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานอื่นๆ ได้ศึกษารูปแบบ/แนวทาง วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา/
อุปสรรค ต่างๆ เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมในการนำรูปแบบงานราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์มาใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังต่อไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์มีนโยบาย “การฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตผู้ต้องขัง” โดยให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพชีวิตโดยจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด
นอกโรงเรียน ให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อปลูกฝัง
ให้ผู้ต้องขัง มีระเบียบวินัย จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ สามารถดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
และผู้อื่นได้ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ต้องขัง
ได้มีความรู้ พร้อมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ซึ่งมีเรือนจำ/
ทัณฑสถาน ดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้ต้องขัง ดังนี้

1. การอบรมยุวกาชาดนอกโรงเรียน ดำเนินการใน
เรือนจำ/ทัณฑสถาน 37 แห่ง โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน 35 แห่ง
ได้รับงบประมาณดำเนินการจำนวน 535,000 บาท (เรือนจำ/
ทัณฑสถาน 2 แห่ง ดำเนินการโดยไม่ได้รับงบประมาณ) มี
ผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งหมด 2,302 คน

2. การอบรมลูกเสือ-เนตรนารีวิสามัญ แบ่งเป็น
2.1 ดำเนินงานโดยได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณ
จากสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 300,000 บาท เพื่อดำเนิน

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตหลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีวิสามัญ
และลูกเสือชาวบ้าน ให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 20
แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมจำนวน 1,422 คน

2.2 อนุมัติงบประมาณดำเนินโครงการฝึกอบรม
ลูกเสือ-เนตรนารี วิสามัญ ประจำปี 2551 แก่เรือนจำ/
ทัณฑสถาน 50 แห่ง เป็นเงิน 750,000 บาท มีผู้ต้องขังเข้ารับ
การอบรมทั้งสิ้น 4,139 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย 3,784 คน
และผู้ต้องขังหญิง 355 คน

การพัฒนางานราชทัณฑ์เชิงमानฉันท

กรมราชทัณฑ์ได้นำแนวคิดกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับภารกิจในงานราชทัณฑ์ โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถานนำร่องในการนำกิจกรรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ มาใช้ใน 4 รูปแบบ ดังนี้ คือ

การสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับสังคม มีเรือนจำกลางนครปฐมและทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี เป็นเรือนจำนำร่องดำเนินการในปีงบประมาณ 2548 - 2549

การสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับผู้เสียหาย มีเรือนจำกลางอุบลราชธานีเป็นเรือนจำนำร่องดำเนินการในปีงบประมาณ 2550

การสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัว มีเรือนจำกลางอุบลราชธานีเป็นเรือนจำนำร่องดำเนินการในปีงบประมาณ 2551

การสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับผู้ต้องขัง มีเรือนจำกลางพิษณุโลก และ ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง เป็นเรือนจำนำร่องดำเนินการในปีงบประมาณ 2551

นอกจากดำเนินการในลักษณะเรือนจำ/ทัณฑสถานนำร่อง เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานอื่นๆ แล้ว กรมราชทัณฑ์ยังได้ส่งเสริมให้เรือนจำ/ทัณฑสถานอื่นๆ นำกิจกรรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์อย่างน้อย 1 กิจกรรม ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ต้องขัง ซึ่งในปี 2551 มีเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 129 แห่ง ดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

ที่	รูปแบบ	จำนวนเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	ร้อยละ
1	ผู้ต้องขัง - ผู้เสียหาย	17	12.40
2	ผู้ต้องขัง - สังคม	39	28.47
3	ผู้ต้องขัง - ครอบครัว	28	20.43
4	ผู้ต้องขัง - ผู้ต้องขัง	45	32.84
ไม่ดำเนินการ		8	5.84
รวมดำเนินการทั้งสิ้น		129	94.16

การพัฒนามาตรฐาน

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดหา และตรวจสอบเลขประจำตัวประชาชน (เลข 13 หลัก) ของผู้ต้องขัง เนื่องจากเป็นหลักฐานในการกำหนดตัวบุคคล ประกอบการพิจารณาถึงสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขัง เช่น การทำบัตรประกันสุขภาพ การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ

และการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น จึงกำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จัดหาเลขประจำตัวประชาชนผู้ต้องขัง และทำการจัดบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนประวัติผู้ต้องขังและแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (จน.1) เพื่อสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

โครงการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อคัดกรองไปรับการปฏิบัติยังเรือนจำ/
ทัณฑสถาน

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อคัดกรองไปรับการปฏิบัติยังเรือนจำ/
ทัณฑสถาน เป็นการสอบประวัติเชิงลึก เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ต้องขังตาม
วัตถุประสงค์ 3 ประการคือ การคัดกรองผู้ต้องขังวัยหนุ่ม การคัดกรองผู้ต้องขัง
เพื่อเข้าโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ และการคัดกรองผู้ร้ายรายสำคัญ โดยมี
ผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. การคัดกรองผู้ต้องขังวัยหนุ่มในเรือนจำ/ทัณฑสถานเขต 8 - 9 จำนวน
16 แห่ง เพื่อเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและพัฒนาพฤตินิสัย ณ ทัณฑสถาน
วัยหนุ่มนครศรีธรรมราช ให้เป็นไปตามนโยบายกรมราชทัณฑ์ ได้จำนวนผู้ต้องขัง
วัยหนุ่ม 200 คน

2. การคัดกรองผู้ต้องขังเพื่อ
เข้าโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์
ในทัณฑสถานจำนวน 6 แห่ง จำนวน
1,139 คน (เป็นนักเรียนวิวัฒน์พลเมือง
ชาย 867 คน นักเรียนวิวัฒน์พลเมือง
หญิง 272 คน) ดังนี้

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
จำนวน 166 คน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น
จำนวน 135 คน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัด
ปทุมธานี จำนวน 192 คน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง
จำนวน 87 คน

ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรม
เขาพระฝาง จำนวน 287 คน

ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
จำนวน 272 คน

3. การคัดกรองผู้ร้ายรายสำคัญ
ผู้ร้ายรายสำคัญเป็นผู้ต้องขังที่มีลักษณะ
พฤติกรรมรวมตัวเป็นกลุ่ม แก๊งค์
มีหัวหน้ากลุ่มจำนวนหลายกลุ่ม พยายาม
สร้างกลุ่มให้มีอิทธิพล กระด้างกระเดื่อง
ต่อเจ้าหน้าที่ และมีปัญหาในการควบคุม
กรมราชทัณฑ์จึงได้ดำเนินการ คัดกรอง
ผู้ต้องขังกลุ่มนี้ โดยการศึกษาวิเคราะห์
ประวัติข้อมูลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรม
ดังกล่าว เพื่อคัดแยกเข้าเขตควบคุมพิเศษ
ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 4 แห่ง
ได้แก่เรือนจำกลางเขาบิน เรือนจำกลาง
คลองไผ่ เรือนจำกลางระยอง และ
เรือนจำกลางชลบุรี

การจัดการศึกษาให้แก่ นักโทษเด็ดขาดที่ไม่รู้หนังสือ

การจัดการศึกษาให้นักโทษเด็ดขาดที่ไม่รู้หนังสือได้รับการศึกษาให้อ่านออกเขียนได้

จัดการเรียนการสอนในระดับผู้ไม่รู้หนังสือ ให้กับนักโทษเด็ดขาดที่มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักในเรือนจำ/ทัณฑสถานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 โดยในปีงบประมาณ 2551 มีนักโทษเด็ดขาดได้รับการศึกษา ดังนี้

ภาคการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่าน	ร้อยละ
ภาคการศึกษาที่ 2/2550	1,800	1,758	97.67
ภาคการศึกษาที่ 1/2551	1,843	1,798	97.56

การจัดการศึกษา ให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีวุฒิ ม.3

การจัดการศึกษาให้กับนักโทษเด็ดขาดที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับภาคบังคับ (ม.3) ได้รับการศึกษาระดับสูงขึ้นและสอบผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียน

จัดการเรียนการสอน ให้กับนักโทษเด็ดขาดที่มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักในเรือนจำ/ทัณฑสถานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีนักโทษเด็ดขาดที่มีวุฒิการศึกษาในระดับ ม.3 ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ดังนี้

ภาคการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่าน	ร้อยละ
ภาคการศึกษาที่ 2/2550	6,001	5,789	96.47
ภาคการศึกษาที่ 1/2551	5,498	5,087	92.52

การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สายสามัญ) จัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความต้องการ ความสนใจ อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง เพื่อให้ ผู้ต้องขังมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต โดยจัด ให้มีการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการ เนื้อหาเข้ากับวิถีชีวิต เน้น การคิด ทำ จำ แก้ปัญหา และพัฒนา ผลการดำเนินงานใน ปีงบประมาณ 2551 ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน ในปีงบประมาณ 2551

ระดับหลักสูตร	จำนวน ผู้เข้าสอบ	จำนวน ผู้สอบผ่าน	จำนวน ผู้จบหลักสูตร	หมายเหตุ
สายสามัญ				
• ผู้ไม่รู้หนังสือ	4,251	4,136	3,049	กรมราชทัณฑ์เป็นผู้ดำเนินการเอง เน้นให้ ผู้เรียนที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษานาน ให้สามารถ อ่านหนังสือออก เขียน และคิดบวกเลขได้ } หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ของสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน
• ประถมศึกษา	3,893	3,660	1,142	
• มัธยมศึกษาตอนต้น	6,365	6,037	2,126	
• มัธยมศึกษาตอนปลาย	5,995	5,648	1,789	
รวมทั้งสิ้น	20,504	19,481	8,106	

2. การศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ (สายอาชีพ) เน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะในวิชาชีพ ส่งผลให้ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตภายหลังพ้นโทษ มีอาชีพสุจริต และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การจัดการศึกษาวิชาชีพจัดดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ตามตาราง ดังนี้

ผลการดำเนินงานการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ ในปีงบประมาณ 2551

ระดับหลักสูตร	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่าน	จำนวนผู้จบหลักสูตร	หมายเหตุ
สายอาชีพ (หลักสูตรระยะสั้น)				
1. สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน	12,611	11,290	11,290	
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	11,670	11,403	11,403	
3. สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร	504	472	472	
รวม	24,785	23,165	23,165	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	3,281	2,618	343	หลักสูตรสำนักงาน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	978	443	121	คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
รวม	4,259	3,061	464	

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็นหลักสูตรโครงการการศึกษาต่อเนื่อง (สัมฤทธิ์บัตร) และหลักสูตรปริญญาตรี ซึ่งจัดการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สถิติ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 มีผู้ต้องขังศึกษาในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

หลักสูตร	ชาย	หญิง	รวม
1. ปริญญาตรี 13 สาขา	5,476	686	6,162
2. โครงการศึกษาต่อเนื่อง	1,044	164	1,208
3. ประกาศนียบัตร 1 ปี	2	-	2
รวม	6,522	850	7,372

การจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์

โครงการจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ต้องขัง

โครงการนี้ริเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2540 โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณ และพระเมตตาจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงได้ให้การสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ เพื่อจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 25 แห่ง กรมราชทัณฑ์จึงถือเป็นนโยบายในการขยายผลการจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศอย่างทั่วถึงกัน ในปี 2551 ได้จัดสรรเงินงบประมาณ จำนวน 11,966,000 บาท ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 20 แห่ง เพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์การจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ต้องขัง สถิติ

ผู้ต้องขัง เข้ารับบริการการศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์เบื้องต้น จำนวน 3,200 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 102 คน

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้ต้องขัง

ศูนย์การเรียนรู้ (Learning center) เป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 จากการร่วมมือกันระหว่างกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา ภายใต้มูลนิธิคณะสงฆ์พระมหาเถรแห่งประเทศไทย คณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ภายใต้คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ที่มุ่งหวังให้ผู้ต้องขังได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการศึกษาหาความรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างกำลังใจ ไม่วิตกกังวล มีความหวังในชีวิต มองเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้ต้องขังสามารถ

ใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ผักผ่อนทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ภายในศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วย มุมเทคโนโลยีที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง มุมหนังสือที่มีสาระประโยชน์ด้านต่างๆ ทั้งวรรณกรรม ศาสนา วิชาชีพ ภาษาอังกฤษ และกฎหมายทั่วไป และมุมการอ่านและการเรียนรู้ กรมราชทัณฑ์ได้ขยายการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถานตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบันจำนวน 55 แห่ง

การก่อสร้างอาคารเรียน

โครงการก่อสร้างอาคารเรียน

กรมราชทัณฑ์ได้อนุมัติงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียน การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังทั้งในสายสามัญและสายวิชาชีพ(ปวช./ปวส.) ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การจัดการศึกษาวิชาชีพคอมพิวเตอร์ การจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสัน การจัดอบรมวิปัสสนากรรมฐาน ฯลฯ ทั้งนี้ ได้มีการก่อสร้างอาคารเรียนแล้วดังนี้

ปีงบประมาณ 2550 ก่อสร้างอาคารเรียน ขนาด 2 ชั้น ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 5 แห่ง เป็นเงินทั้งสิ้น 14,550,000 บาท

ปีงบประมาณ 2551 ก่อสร้างอาคารเรียน ขนาด 2 ชั้น ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 6 แห่ง เป็นเงิน 21,444,000 บาท ปีงบประมาณ 2552 จะดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน ขนาด 3 ชั้น ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 2 แห่ง ใช้งบประมาณ 21,452,000 บาท

ห้องสมุดพร้อมปัญญา

โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา

การดำเนินงานห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถานเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เป้าหมาย “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้ได้ตามมาตรฐานพร้อมเป็น “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพมาตรฐานห้องสมุดเดิมให้เป็นห้องสมุดที่มีศักยภาพ มีความพร้อมในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศแก่ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมถึงการกระตุ้นการอ่าน การใช้บริการห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดสรรงบประมาณ 9,912,076 บาท สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานห้องสมุดจำนวน 33 แห่ง และอนุมัติงบดำเนินงานจำนวน 1,089,290 บาท เป็นค่าใช้จ่ายในการ

บริหารจัดการห้องสมุด 66 แห่ง รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถาน และส่งเสริมให้เรือนจำ/ทัณฑสถานจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริม การอ่าน การใช้บริการห้องสมุด ให้มีความหลากหลายและต่อเนื่อง

การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในเรือนจำ โดยได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนต่างๆ ในรูปแบบพันธมิตรและการสร้างเครือข่ายในการทำงาน เช่น กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข องค์การแพมิลีเฮลท์ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล สำนักงานภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก องค์กรหมอไร้พรมแดน-

เบลเยียม (ประเทศไทย) ศูนย์ความร่วมมือมือไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข ซึ่งในปีงบประมาณ 2551 ได้มีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ดังนี้

ด้านการป้องกัน

1. จัดกิจกรรมวันเอดส์โลก ในวันที่ 1 ธันวาคม 2550 โดยให้ผู้ต้องขังมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น การอบรมความรู้โรคเอดส์ให้แก่ ผู้ต้องขัง จัดบอร์ดนิทรรศการ การเดินพาเหรด แจกเอกสารแผ่นพับ เป็นต้น

2. อบรมความรู้โรคเอดส์ให้แก่ผู้ต้องขัง จำนวน 15,400 คน

3. อบรมความรู้โรคเอดส์ และยาเสพติดให้แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ จำนวน 195 คน

4. ฝึกอบรมหลักสูตร "วิทยาการความรู้โรคเอดส์" รุ่นที่ 2 ให้แก่เจ้าหน้าที่จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน และกองบริการทางการแพทย์ จำนวน 7 แห่งรวม จำนวน 20 คน

5. จัดทำสื่อความรู้โรคเอดส์และวันโรคในกลุ่มเฉพาะผู้ต้องขังและ

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ อาทิ สื่อวีดิทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง ชุดนิทรรศการ คู่มือความรู้โรคเอดส์ เป็นต้น

6. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันฯ ให้แก่สถานพยาบาล เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ

ด้านการรักษาพยาบาล

1. พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ และทักษะให้แก่ เจ้าหน้าที่สายการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ เพื่อให้สามารถจัดบริการให้ ผู้ต้องขังในเบื้องต้นได้ ดังนี้

1.1 จัดอบรมหลักสูตร “การให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเลือดเอชไอวี” ให้แก่เจ้าหน้าที่สายการแพทย์ จากเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 41 แห่ง จำนวน 2 รุ่น รวม 73 คน

1.2 จัดอบรมหลักสูตร “การดูแลรักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาสและการให้ยาต้านไวรัสเอดส์” ให้แก่ เจ้าหน้าที่สายการแพทย์ และ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ จากเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 40 แห่ง จำนวน 2 รุ่น รวม 76 คน

2. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการด้านการดูแลรักษาพยาบาลให้แก่

ผู้ต้องขัง ตามสิทธิที่พึงได้รับในระบบหลักประกันสุขภาพ อาทิ บริการการให้คำปรึกษาก่อนและหลังเจาะเลือดตรวจหาเชื้อ เอช ไอ วี โดยสมัครใจ (Voluntary Counseling Testing for HIV : VCT) และการรักษาโดยการให้ยาต้านไวรัสเอดส์ (ARV)

3. ประสานกับหน่วยงานกับองค์กรหมอไร้พรมแดนเบลเยียมฯ ขอรับการสนับสนุน เวชภัณฑ์รักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาส และยาต้านไวรัสเอดส์ ให้แก่ผู้ต้องขังป่วยเอดส์ ในรายที่ไม่มีสิทธิการประกันสุขภาพในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 3 แห่ง

การพัฒนาและขยายผล การควบคุมวัณโรค

โครงการพัฒนาและขยายการดำเนินงานการควบคุมวัณโรคในเรือนจำตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลก

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการควบคุมวัณโรคในเรือนจำโดยได้รับความร่วมมือจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขในการควบคุมการแพร่ระบาดของวัณโรคในเรือนจำ ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2550 พบว่า ความชุกของผู้ป่วยวัณโรคในเรือนจำมีแนวโน้มลดลง ดังนี้

ปี พ.ศ. 2543 เท่ากับ 2,151 /100,000

ปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 1,213 /100,000

ปี พ.ศ. 2550 เท่ากับ 927 / 100,000

ผลสำเร็จดังกล่าวทำให้กรมราชทัณฑ์ได้รับการยกย่องจากองค์การอนามัยโลก เพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานที่ดีและเป็นหน่วยงานที่ได้รับการศึกษาดูงานด้านการควบคุมวัณโรคจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ แต่ทั้งนี้ หากพิจารณาตามเกณฑ์ผลสำเร็จของการรักษาผู้ป่วยวัณโรคที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ที่ร้อยละ 85 พบว่าในปี พ.ศ. 2549 อัตราความสำเร็จของการรักษาวัณโรคของกรมราชทัณฑ์ ยังอยู่ที่ร้อยละ 72.25 ดังนั้น เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการควบคุมวัณโรคในเรือนจำอย่างต่อเนื่อง ในปี 2551 กรมราชทัณฑ์จึงได้ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และ องค์กรภาคเอกชนต่างๆ เช่น

1. กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงสาธารณสุข ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ เรื่อง ความร่วมมือในการควบคุมวัณโรคในเรือนจำของประเทศไทย เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการควบคุมวัณโรคในเรือนจำให้บรรลุเป้าหมายของประเทศ

2. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการคทาทอลิก เพื่อผู้อพยพย้ายถิ่น เพื่อร่วมมือกันดำเนินงานตามโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมให้ผู้ป่วยวัณโรคในเรือนจำที่พ้นโทษไปรับการรักษาต่อเนื่องจนครบกำหนด ในเรือนจำและทัณฑสถาน นำร่อง เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การอนามัยโลก

การอบรมอาสาสมัครดูแลสุขภาพ

โครงการอบรมอาสาสมัคร
ผู้ต้องขังในการดูแลสุขภาพ

กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดให้
เรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 136 แห่ง
จัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข
เรือนจำ โดยคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีความ
ประพฤติดีและมีจิตอาสาสมัคร เข้า
รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการ
ปฐมพยาบาลเบื้องต้น การตรวจวัด
สัญญาณชีพ การผายปอด การช่วย
เหลือผู้ประสบอุบัติเหตุจากไฟไหม้
น้ำร้อนลวก รับสารพิษและความรู้เกี่ยว
กับโรคเอดส์ วัณโรค เป็นต้น ปัจจุบันมี
อาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ จำนวน
ทั้งหมด 6,040 คน กระจายอยู่ทุกเรือนจำ
ผลการดำเนินกิจกรรม นอกจากจะทำให้
ผู้ต้องขังได้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ
อนามัยแก่ตนเอง และผู้อื่นแล้ว ยังทำให้
ได้เครือข่ายผู้ต้องขังเฝ้าระวังการเกิดโรค
ติดต่อต่างๆ ภายในเรือนจำและช่วยให้
ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่ไม่
จำเป็นลงได้อย่างมาก

การจัดทำข้อตกลงร่วม ในการรักษาพยาบาล

โครงการจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ต้องขัง

เรือนจำกลางนครราชสีมาได้จัดทำข้อตกลงร่วมกับโรงพยาบาลเคอซีโกลเดนเกตในการดูแลผู้ต้องขังป่วย โดยได้สามารถจัดบริการสุขภาพให้แก่ผู้ต้องขังครบทั้ง 4 ด้าน และมีการจัดทำเรือนมทาสงกสำหรับรองรับผู้ต้องขังป่วย ทั้งชายและหญิงที่ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล และเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษอยู่ระหว่างจัดทำข้อตกลงร่วมกับโรงพยาบาลศรีสะเกษอย่างเป็นทางการ โดยขณะนี้โรงพยาบาลได้ดำเนินการจัดทำห้องพักรักษาผู้ป่วยทั้งชายและหญิง รวมทั้งจัดบริเวณสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมให้เป็นสัดส่วน ทั้งนี้ตลอดปีงบประมาณ 2551 โรงพยาบาลศรีสะเกษได้เข้ามาดำเนินการจัดกิจกรรมบริการสุขภาพแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นไปตามแผนงานที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

การให้บริการสุขภาพแบบครบวงจร

โครงการพัฒนาการให้บริการสุขภาพของผู้ต้องขังแบบครบวงจร

กรมราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จัดทำแผนให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขังกับโรงพยาบาลปทุมภูมิในเขตพื้นที่ เพื่อให้บริการด้านสุขภาพแบบครบวงจรแก่ผู้ต้องขัง โดยมีกรอบกิจกรรมการให้บริการด้านสุขภาพประจำปีแก่ผู้ต้องขัง ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งเรือนจำ/ทัณฑสถานกับโรงพยาบาลปทุมภูมิในเขตพื้นที่จะมีการทำแผนการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขังร่วมกัน โดยในปี 2551 มีเรือนจำ/ทัณฑสถานเป้าหมาย จำนวน 20 แห่ง

การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในเรือนจำ

1. โครงการส่งเสริมความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพ

มีกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพอาหารแก่เจ้าหน้าที่สุทกรรม โดยใช้ชื่อว่า "รอบรู้... สุทกรรม"

กิจกรรมที่ 2 เผยแพร่ความรู้ด้านอาหารและโภชนาการแก่ผู้ต้องขังในรูปแบบของจดหมายเปิดผนึกถึงตัวผู้รับ โดยใช้ชื่อว่า "บันทึกโภชนาการ"

กิจกรรมที่ 3 เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด เด็กติดมารดาและผู้ต้องขังหญิงทั่วไปแก่เจ้าหน้าที่แดนหญิง โดยใช้ชื่อว่า "บันทึก... เพื่อแม่และเด็ก" จัดส่งให้ทัศนสถานที่มีผู้ต้องขังหญิง 114 แห่ง

กิจกรรมที่ 4 เผยแพร่สื่อความรู้ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอก ได้เผยแพร่สื่อความรู้ต่างๆ แก่เรือนจำ/ทัศนสถาน เช่น จดหมายข่าวชุมชนคนรักสุขภาพ จดหมายข่าวต้นคิด-รายเดือน ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ เป็นประจำทุกเดือน

2. การจัดกิจกรรมเนื่องในวันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ

(21 ตุลาคม) มีเรือนจำและทัศนสถาน ดำเนินกิจกรรมในวันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ (21 ตุลาคม) จำนวน 95 แห่ง ได้แก่ การบรรยายความรู้โดยวิทยากรภายนอกและเจ้าหน้าที่เรือนจำ การบรรยายความรู้ผ่านเสียงตามสาย การจัดบอร์ดความรู้ การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ การตรวจสุขภาพฟัน และจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น บริการทันตกรรม แจกยาสีฟัน แปรงสีฟัน แจกแผ่นพับความรู้ จัดกิจกรรมตอบปัญหา เป็นต้น

3. การจัดกิจกรรมเนื่องในวันส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง

(9 ธันวาคม) กรมราชทัณฑ์ แจ้งให้เรือนจำและทัศนสถาน ดำเนินการจัดกิจกรรม "วันส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง (9 ธันวาคม)" โดยจัดให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายโดยพร้อมเพรียงกัน ในวันที่ 9 ธันวาคม 2550 ด้วยการเต้นแอโรบิค และพิจารณาจัดกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสม ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัศนสถานจำนวน 127 แห่ง และผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรมเต้นแอโรบิครวมทั้งสิ้น 70,792 คน นอกจากนี้เรือนจำยังได้จัด

กิจกรรมอื่นๆ ร่วมด้วย ได้แก่ การบรรยายความรู้โดยวิทยากรภายนอก และเจ้าหน้าที่เรือนจำ การบรรยายความรู้ผ่านเสียงตามสาย การจัดบอร์ดความรู้ แจกเอกสารความรู้ จัดให้มีการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เป็นต้น

การส่งเสริมสุขภาพจิต

โครงการวันสุขภาพจิตเดือนจำ ราชภัฏนครศรีธรรมราช

เนื่องในโอกาสมหามงคลที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล
อดุลยเดช เสด็จพระราชสมภพ 80
พรรษา กรมราชทัณฑ์ได้จัดกิจกรรม
เฉลิมพระเกียรติ เพื่อถวายเป็นพระราช
กุศลฯ โดยจัดกิจกรรมวันสุขภาพจิต
เดือนจำในเดือนพฤษภาคม เพื่อให้
ผู้ต้องขังภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ทั่วประเทศได้รับการส่งเสริมสุขภาพ
จิต และกิจกรรมการประกวดเสียง
หัวเราะผู้ต้องขังชิงแชมป์ประเทศไทย
ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม
สุขภาพผู้ต้องขังทั้งทางร่างกายและ
จิตใจ ตลอดจนสามารถใช้ในการบำบัด
รักษาโรคได้ กิจกรรมประกอบด้วย การ
ประกวดคำขวัญวันสุขภาพจิตเดือนจำ
การประกวดภาพถ่ายราชทัณฑ์สุขภาพ
จิตดี และการประกวดเสียงหัวเราะ
ผู้ต้องขัง การจัดกิจกรรมดังกล่าวสำเร็จ
เป็นไปด้วยดี ทำให้ผู้ต้องขังในเรือนจำ/
ทัณฑสถานมีทัศนคติที่ดีทั้งต่อตนเอง ต่อ
เพื่อนผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่และหน่วยงาน
ต่างๆ ของกรมราชทัณฑ์ ผู้ต้องขังมี
สุขภาพที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแล
สุขภาพตนเอง และมีความพร้อมในการ
เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเอง เพื่อ
กลับตนเป็นคนดีคืนสู่สังคม ตลอดจน
เป็นการสนับสนุนภารกิจด้านการควบคุม
ผู้ต้องขังด้วย

ความร่วมมือกับภาคเอกชนให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

โครงการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้สวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขังประจำปี พ.ศ. 2551

กรมราชทัณฑ์ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังทั้งในเรื่องการให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ในด้านต่างๆ โดยการบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องอุปโภค บริโภค การจัดกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูผู้ต้องขัง ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังได้ตระหนักว่า สังคมภายนอกสนใจดูแลและให้โอกาสในการกลับสู่สังคม อันจะส่งผลให้ผู้ต้องขังเกิดทัศนคติที่ดี พร้อมทั้งจะประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสงเคราะห์ผู้ต้องขังดังนี้

1. สำนักสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร มอบเครื่องใช้ส่วนตัวผู้ต้องขัง รายการรองเท้า จำนวน 8,525 คู่
2. สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มอบเครื่องอุปโภค บริโภค และเงินสด ให้แก่ผู้ต้องขัง ทัณฑสถานหญิงธนบุรี จำนวน 1,100 คน
3. โครงการแวนแก้ว ครั้งที่ 110 ฝ่ายประชาสัมพันธ์การไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย บริจาคแวนตาให้กับผู้ต้องขัง คิดเป็นมูลค่า 1,137,000 บาท
4. มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง บริจาคเงินสดและเครื่องอุปโภค บริโภค แก่ผู้ต้องขัง รวมเป็นจำนวนเงิน 4,946,200 บาท
5. บริษัท ยูนิเวอร์ ไทย เทรคดิง จำกัด มอบปัจจัยสำเร็จรูป จำนวน 105,000 ถ้วย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กติดผู้ต้องขัง

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กติดผู้ต้องขัง
ปัจจุบันมีเด็กติดผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานที่กรมราชทัณฑ์จะต้องให้ความดูแลจัดหาเครื่องอุปโภค/บริโภคที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูเด็ก และดำเนินการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจมีพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามวัย ทั้งนี้ มีเด็กติดผู้ต้องขังในสถาน

รับเลี้ยงเด็กบุญญามาร มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ อายุตั้งแต่ 1-6 ปี จำนวน 10-30 คน และเด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานอายุต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 200 คน โดยกรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 ให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศที่มีผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 83 แห่ง เป็นเงิน 3,567,350 บาท

การรักษาพยาบาลและฟื้นฟูผู้ป่วย

โครงการส่งเสริมการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพผู้ต้องขังป่วย

กรมราชทัณฑ์กำหนดเป้าหมายให้สถานพยาบาลของเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมและสะดวกในการให้บริการ เพื่อลดปัญหาด้านการควบคุมผู้ต้องขังป่วยออกไปรักษาพยาบาลภายนอก ไม่เสียอัตรากำลังการควบคุมในเรือนจำ ลดปัญหาการร้องเรียนเรื่องการรักษาพยาบาล โดยให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อยาและวัสดุที่ไม่ใช่ยา อุปกรณ์ทางการแพทย์ คอมพิวเตอร์ และเอกสาร

แบบฟอร์มด้านการแพทย์ พัฒนามูลสารสายการแพทย์ให้มีความรู้ในการดูแลผู้ต้องขังป่วยจิตเวช สนับสนุนทุนในการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ พัฒนา/ปรับปรุง สถานพยาบาลให้ถูกต้องเหมาะสมและสะดวกในการปฏิบัติงาน พัฒนาการเข้าร่วมโครงการสร้างหลักประกันสุขภาพในกลุ่มผู้ต้องขัง โดยให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน วางแผนการดำเนินงานด้านการรักษาพยาบาลร่วมกับโรงพยาบาลในพื้นที่ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งความช่วยเหลือด้านต่างๆ

การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุกเป็นมาตรการหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมขวัญกำลังใจให้นักโทษเด็ดขาดอยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำ/ทัณฑสถาน และมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีของสังคม โดยนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความอดสาหัส ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหรือ

ทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเพื่อให้ประโยชน์ในการได้รับโอกาสปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษ ซึ่งในปี 2551 มีนักโทษเด็ดขาดจากเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ได้รับพิจารณาอนุมัติลดวันต้องโทษจำคุกเพื่อปล่อยตัวคุมประพฤติ จำนวน 19,115 คน

การพักการลงโทษกรณีปกติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เรือนจำทัณฑสถานได้เสนอขออนุมัติพักการลงโทษให้แก่นักโทษเด็ดขาดจำนวน 1,837 ราย ได้รับอนุมัติพักการลงโทษ จำนวนทั้งสิ้น 1,580 ราย เป็นปล่อยตัวออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ และมีพนักงานคุมประพฤติดูแลติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ นักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการพักการลงโทษนี้

จะต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะก้าวหน้าในการศึกษา และทำการงานจนเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ และต้องผ่านพิจารณาถ้อยแถลงอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อในส่วนของผู้เสียหาย ผู้สุงจริตชน ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาล ความพร้อมในการติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย

การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ

การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่เข้าโครงการค่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ รุ่นที่ 1/2551 ในปี 2551 มีนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมตามโครงการวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ จำนวน 1,139 ราย ได้รับอนุมัติพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษปล่อยตัวคุมประพฤติ จำนวน 1,134 ราย

การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษทั้งแบบมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข จะได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมภายหลังพ้นโทษ โดยเรือนจำ/ ทัณฑสถานจะเปิดโอกาสให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังก่อนปล่อยและหลังปล่อย มีการจัดกิจกรรมก่อนปล่อย เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาจิตใจ ทักษะคติ ปรับพฤติกรรม

และฝึกอาชีพสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ และเมื่อผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวแล้วก็จะได้รับการสงเคราะห์ตามสภาพปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึง ซึ่งในปี 2551 เรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 130 แห่ง ได้ดำเนินการตามโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้ผู้ต้องขังจำนวนทั้งสิ้น 21,321 คน

วิทยาการภายนอกเข้าบรรยายความรู้

กรมราชทัณฑ์ กำหนดให้มีกิจกรรมบรรยายความรู้แก่ผู้ต้องขัง โดยเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ จากหน่วยงาน/สถาบันภายนอก อาทิ หน่วยงานนักธุรกิจ ผู้นำท้องถิ่น แพทย์ อาจารย์ ฯลฯ เข้าบรรยายความรู้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้มีความรู้ในด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และช่วยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกต่อภารกิจของกรมราชทัณฑ์ด้วย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานดังกล่าวให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ 137

แห่ง เป็นเงิน จำนวน 598,800 บาท มีผู้ต้องขังได้เข้ารับฟังการบรรยาย โดยประมาณ 114,056 คน

การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยด้วย เศรษฐกิจพอเพียง

การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ศูนย์เตรียมการปลดปล่อยของกรมราชทัณฑ์ จำนวน 2 แห่ง คือ ศูนย์เตรียมการปลดปล่อย เรือนจำชั่วคราวแดนน้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ และศูนย์เตรียมการปลดปล่อย ทัศนสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังในศูนย์เตรียมการปลดปล่อยได้มีความรู้ความเข้าใจ ในแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงและความรู้ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ

การอบรมอาชีพ ดูแลบ้านและสำนักงาน

โครงการฝึกอบรมพนักงานดูแลบ้านและสำนักงาน

กรมราชทัณฑ์มีความตระหนักในการที่จะพัฒนาผู้ต้องขังให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา จึงได้จัดการศึกษาอบรมในด้านวิชาสามัญ และฝึกทักษะวิชาชีพอิสระ ให้ผู้ต้องขังได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างโอกาสสำหรับผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาฝีมือแรงงานที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับแผนนโยบายการพัฒนาประเทศ โครงการฝึกอบรมพนักงานดูแลบ้านและสำนักงาน ได้ริเริ่มจัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ในวโรกาสที่พระองค์ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2549

โดยเชิญชวนภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพที่หลากหลายสาขา เช่น การบริบาลทารก การดูแลคนชรา การซักรีดเสื้อผ้า การประกอบอาหารคาว การนวดแผนไทย การดำเนินงานในเบียงประมาณ พ.ศ. 2549 - 2550 ที่ผ่านมามีผู้ต้องขังสำเร็จการอบรมไปแล้วจำนวน 330 คน สำหรับเบียงประมาณ พ.ศ. 2551 มีผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงกลาง ทัณฑสถานหญิงธนบุรี ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทัณฑสถานหญิงสงขลา และทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก ได้รับการฝึกฝนอบรมสำเร็จตามหลักสูตร แห่งละ 30 คน รวม 240 คน

ประพฤติกดี มีงานทำเมื่อพ้นโทษ

การจ้างแรงงานและการประกอบอาชีพของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว (เฉพาะกรณีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับใบรับรองความประพฤติจากกระทรวงยุติธรรม)

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเป้าหมายในเบียงประมาณ พ.ศ. 2551 ให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว (เฉพาะกรณีนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับใบรับรองความประพฤติจากกระทรวงยุติธรรม) มีงานทำร้อยละ 83 จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดที่ได้รับใบรับรองความประพฤติ ผลการดำเนินงานปี 2551 นักโทษเด็ดขาดได้รับการปล่อยตัว จำนวน 30,618 ราย ได้รับใบรับรองความประพฤติ จำนวน 5,012 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.37 และนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับใบรับรองความประพฤติมีงานทำ จำนวน 4,209 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.98

เสริมสร้างทักษะชีวิต แก่ผู้ต้องขังหญิง

โครงการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตทางสังคมแก่ผู้ต้องขังหญิงก่อนพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำโครงการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตทางสังคมแก่ผู้ต้องขังหญิงก่อนพ้นโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงที่ถูกควบคุมตัวและผู้ต้องขังหญิงที่กำลังจะพ้นโทษ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิตทางสังคม สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติ และมีค่านิยมที่ถูกต้องในการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยมีเป้าหมายการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังหญิง 2 กลุ่ม กลุ่มแรก เป็นผู้ต้องขังหญิงแรกจับตัว - 1 ปี กลุ่มที่สอง เป็น

ผู้ต้องขังหญิง ก่อนพ้นโทษ 2 ปี ที่จะปล่อยตัวพ้นโทษแบบมีเงื่อนไข (คุมประพฤติ) และปล่อยตัวพ้นโทษตามหมายศาล (ครบกำหนดโทษ) ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้จัดสรรงบประมาณ 1,260,000 บาท ดำเนินงานฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 105 แห่ง และทำการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงที่เข้าร่วมโครงการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 90 แห่ง พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่ผ่านการอบรม ส่วนมาก (ร้อยละ 90.78) สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในระดับดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อเทียบกับก่อนเข้าโครงการ

ชุมชนบำบัดเพื่อการบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด

ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด ระยะเวลา 6 เดือน ตามรูปแบบ Care Model ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 77 แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจำนวน 14,381 คน

การพัฒนามาตรฐานสถานบำบัดฟื้นฟู

การพัฒนาสถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด (ระบบต้องโทษ)

กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานสถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือในการดูแลบำบัด

ผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติด โดยในปีงบประมาณ 2551 มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษปทุมธานีและศูนย์ชุมชนบำบัดคลองไผ่ เรือนจำกลางคลองไผ่ได้รับการประเมินผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจากสถาบันธัญญารักษ์

การจัดทำคู่มือชุมชนบำบัด

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานชุมชนบำบัดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อให้เรือนจำ/ทัณฑสถานใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดพิมพ์คู่มือแจกจ่ายให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 500 เล่ม

โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ราชภัฏ

กรมราชทัณฑ์ได้ขยายผลการดำเนินงานตาม “โครงการโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชภัฏ” โดยคัดเลือกผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมในหลักสูตร 3 เดือน ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชภัฏ จำนวน 6 แห่งคือ คือทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพระริก ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง และทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา มีนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการอบรมโครงการโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 1,139 ราย

กลยุทธ์ที่ 3.1

การพัฒนาระบบสื่อสารและสารสนเทศภายในกรมราชทัณฑ์

พัฒนาฐานข้อมูล การกระทำผิดซ้ำ

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ

กรมราชทัณฑ์ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย ประกอบด้วย กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ โดยจัดทำ

Roadmap ของการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553 จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาระบบฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ตาม Roadmap ที่กำหนด ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ และสรุปผลความก้าวหน้า โดยในรอบ 12 เดือน (ตุลาคม 2550 - กันยายน 2551) ทั้ง 3 กรม สามารถนำเข้าข้อมูลในฐานข้อมูล ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณงานที่กำหนดไว้ตามแผน ปฏิบัติการ ซึ่งในส่วนของกรมราชทัณฑ์ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

มีนักโทษเด็ดขาดที่รับตัวและปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จำนวน 52,530 คน สามารถนำเข้าข้อมูลของนักโทษ เด็ดขาดที่รับตัวและปล่อยตัวจากระบบฐานข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2550 - 30 กันยายน 2551 จำนวน 24,946 คน คิด เป็นร้อยละ 47.49

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาประสิทธิภาพ
ระบบงานราชทัณฑ์

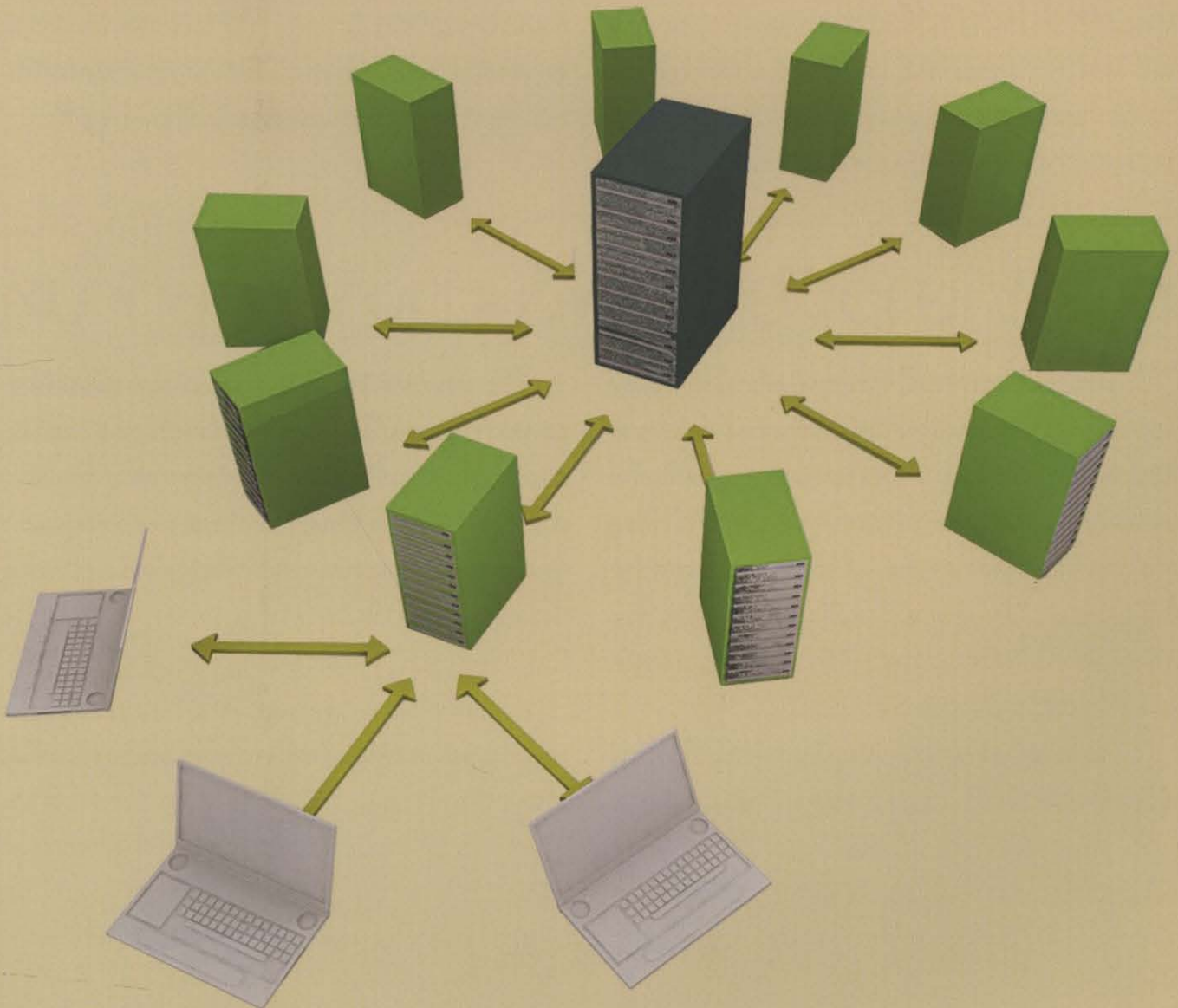
เป้าประสงค์

คุณภาพและมาตรฐาน
ระบบงานราชทัณฑ์

พัฒนาเว็บไซต์

การพัฒนาเว็บไซต์ของสำนักสังคมสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์

สนับสนุนบุคลากรของสำนักสังคมสงเคราะห์ เข้ารับการอบรมเพื่อทำเว็บไซต์ของสำนักสังคมสงเคราะห์ ให้มีความทันสมัย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านสังคมสงเคราะห์ของกรมราชทัณฑ์ให้แก่สังคมได้รับทราบและเอื้อต่อการค้นหาของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกที่สนใจ

ส่งเสริมนวัตกรรม เพื่องานราชทัณฑ์

**โครงการประกวดนวัตกรรมกรมราชทัณฑ์ ประจำปี
งบประมาณ 2551**

กรมราชทัณฑ์ได้จัดให้มีการประกวดนวัตกรรมกรมราชทัณฑ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้มีการประกวดนวัตกรรมของหน่วยงานจำนวน 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทสิ่งประดิษฐ์ และประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการทำงาน ซึ่งในปีนี้มีเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 14 แห่ง ส่งนวัตกรรมประเภทสิ่งประดิษฐ์ เข้าร่วมโครงการจำนวน 22 เรื่อง และเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 15 แห่ง ส่งนวัตกรรมประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการทำงาน เข้าร่วมโครงการ

จำนวน 20 เรื่อง ผลงานสร้างสรรค์จากเรือนจำ/ทัณฑสถานดังกล่าวจะช่วยให้เรือนจำ/ทัณฑสถานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้หน่วยงานคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีคุณภาพและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง นอกจากการจัดให้มีการประกวดนวัตกรรมของหน่วยงานดังกล่าวแล้ว กรมราชทัณฑ์ยังได้การจัดทำหนังสือรวมนวัตกรรมประจำปี แจกจ่ายให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่งเพื่อนำนวัตกรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเรือนจำ/ทัณฑสถานด้วย

การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานราชทัณฑ์

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้พยายามคิดค้นนวัตกรรมด้านต่างๆ ทั้งในการควบคุมและแก้ไขผู้ต้องขัง รวมถึงการพัฒนาโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในกลุ่มต่างๆ เพื่อเป็นการตอบสนองภารกิจหลักในการควบคุมดูแล และแก้ไข ฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ดังนั้น จึงได้มีการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย ติดตาม/ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาแนวทางและวิธีการในการควบคุมดูแล และแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ดังนี้

1. โครงการติดตามและประเมินผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ เป็นการติดตามและประเมินผลการแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังที่มีลักษณะการกระทำผิดติดนิสัย และศึกษาแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาโปรแกรมการแก้ไขผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ

2. การศึกษาวิจัยเรื่อง งานราชทัณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง เป็นงานศึกษาวิจัยมาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของงานราชทัณฑ์ในต่างประเทศ กับงานราชทัณฑ์ไทย เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง จุดเด่น จุดด้อย ของมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ของแต่ละประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนามาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของงานราชทัณฑ์ไทย

3. การศึกษา “เรื่องการเสริมสร้างสมรรถนะและการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์” เป็นการศึกษาศักยภาพและบทบาทงานสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์ระหว่างของไทยและราชทัณฑ์ญี่ปุ่น และราชทัณฑ์สิงคโปร์ เพื่อนำมาพัฒนาองค์ความรู้ที่เป็นแนวทางในการพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์

การบริหารจัดการความรู้

โครงการบริหารจัดการความรู้

1. ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จำนวน 2 แผน ได้แก่

1.1 แผนการจัดการความรู้ที่ 1 เรื่อง การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่ม ศึกษาเฉพาะกรณี ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช

1.2 แผนการจัดการความรู้ที่ 2 เรื่อง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังตามมาตรฐานเรือนจำ 10 ด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ดำเนินการจัดการความรู้ โดยจัดทำ KM สัญจรบรรยายให้ความรู้ นำร่องให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตต่างๆ 3 เขต เพื่อขยายเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษเรือนจำกลางขอนแก่น เขต 4 ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษเรือนจำ

กลางเชียงใหม่ เขต 5 และศูนย์ปฏิบัติการพิเศษเรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี เขต 8 จำนวน 14 แห่ง รวม 42 แห่ง

3. ดำเนินการบริหารจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามโครงการ KM สัญจร ในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยสร้างบรรยากาศเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในองค์กร การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและผลงานการจัดการความรู้ และมีการสอดแทรกเนื้อหาบทเรียนเรื่อง การจัดการความรู้ในหลักสูตรการอบรมต่างๆ รวมทั้งการศึกษาดูงานเรื่องการจัดการความรู้ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้ระหว่างหน่วยงาน เช่น กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ กรมคุมประพฤติ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นต้น

ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

โครงการส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์

กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อันจะนำมาซึ่งผลดีต่อการพัฒนากรมราชทัณฑ์ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

แผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 – 2553 และคำรับรองการปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. 2551 โดยสามารถส่งเสริมให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการจัดตั้ง หรือพัฒนาปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 78 แห่ง

เผยแพร่ข้อมูลทางกฎหมายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

โครงการจัดระบบกฎหมายเป็นฐานข้อมูลทางกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กรมราชทัณฑ์ได้ริเริ่มดำเนินการศึกษาโครงสร้างกฎหมายในความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ เพื่อจำแนกและจัดกลุ่มระดับพระราชบัญญัติได้จำนวน 4 ฉบับ และอนุบัญญัติได้ประมาณ 60 ฉบับ แล้วแปลงข้อมูลกฎหมายดังกล่าวซึ่งอยู่ใน

รูปแบบข้อมูลภาพให้เป็นข้อมูลกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบข้อความที่สามารถสืบค้นลึกลงในเนื้อหาได้ โดยมีความครบถ้วนเป็นปัจจุบันและจัดหมวดหมู่เป็นระบบ สามารถให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแก่หน่วยงาน ส่วนราชการ เจ้าหน้าที่เรือนจำ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปได้อย่างกว้างขวาง สะดวก และรวดเร็ว

พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ด้วย PMQA

โครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของกรมราชทัณฑ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการในภาพรวม ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้นำมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้สูงขึ้นเทียบเท่ากับระดับมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยจะมีการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 7 หมวด ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และหมวดผลลัพธ์การดำเนินการ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการขอรับบริการจากงานของกรมราชทัณฑ์

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Steering Committee) และคณะทำงานคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Working Team) รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจำนวน 2.7 ล้านบาท ผลการดำเนินงานที่จัดทำแล้วเสร็จตามโครงการนี้ประกอบด้วย รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับลักษณะสำคัญขององค์กร รายงานผลการประเมินองค์กรด้วยตนเอง รายงานผลการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสในการปรับปรุงองค์กร และรายงานผลการจัดทำแผนการปรับปรุงองค์กรสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ยังได้จัดทำคู่มือมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOP) สำหรับกรมราชทัณฑ์ภายใต้เงื่อนไขเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ มีคู่มือในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการบริการประชาชน

การรักษามาตรฐานเวลาในการให้บริการ

โครงการประเมินประสิทธิผลในการรักษามาตรฐาน ระยะเวลาการให้บริการในส่วนของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำแผนปฏิบัติการการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 - 2550 โดยมีกระบวนการที่ต้องลดขั้นตอนทั้งสิ้น 12 กระบวนการ ซึ่งได้ปฏิบัติครบทุกกระบวนการแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนมีความต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 กรมราชทัณฑ์จึงคงให้ยึดถือ แนวทางการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ

โดยกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์ อันประกอบด้วยกระบวนการที่จะต้องรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการของกระบวนการจำนวน 5 กระบวนการ คือ 1) การขออนุญาตจ่ายผู้ต้องกักขังออกทำงานภายนอก 2) การขอทราบข้อมูลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ 3) การพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยในเรือนจำ 4) การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด 5) การอนุมัติโครงการงานสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 4.1

เจ้าหน้าที่ได้รับสวัสดิการที่ดีขึ้น

พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการทำงาน

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่

กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตามเกณฑ์มาตรฐานด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย การดูแลสุขภาพให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน การช่วยเหลือการดำรงชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ความเป็นมืออาชีพ
ในงานราชทัณฑ์

เป้าประสงค์

ราชทัณฑ์มืออาชีพ

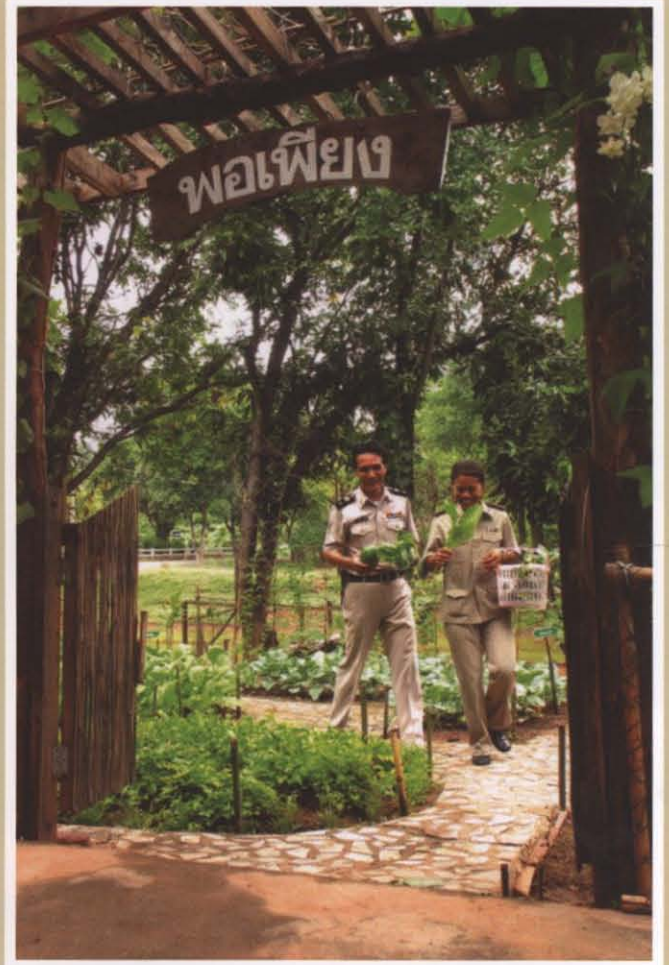
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การลดภาระงานที่ตรากตรำ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจเจ้าหน้าที่ การดูแลด้านวินัยและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ ผลการดำเนินงาน

ดังกล่าวทำให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถานร้อยละ 94.40 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการดูแลสุขภาพชีวิตตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การขับเคลื่อนไปสู่ องค์กรแห่งความพอเพียง

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการขับเคลื่อนเรือนจำ/
ทัณฑสถาน สู่อุตสาหกรรมแห่งความพอเพียง

กรมราชทัณฑ์ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการขับเคลื่อนเรือนจำ/
ทัณฑสถาน สู่อุตสาหกรรมแห่งความพอเพียง เพื่อให้เรือนจำ/
ทัณฑสถานสามารถพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งความพอเพียงได้อย่างสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด และเหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของข้าราชการ โดยมีการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เช่น จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนองค์กรแห่งความ

พอเพียง เพื่อเผยแพร่แนวคิดและวิธีปฏิบัติการขับเคลื่อน
องค์กรแห่งความพอเพียง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ
และจัดพิมพ์หนังสือ **“วิถีชีวิตพอเพียง ข้าราชการกรมราชทัณฑ์”**
เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อน
องค์กรแห่งความพอเพียงของเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมทั้ง
มอบโล่รางวัลให้กับผู้นำเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ส่งเสริมและ
พัฒนาการขับเคลื่อนเรือนจำ/ทัณฑสถานสู่อุตสาหกรรมแห่งความ
พอเพียง โดยเป็นผู้นำที่มีผลการดำเนินงานโดดเด่นและปฏิบัติ
อย่างสม่ำเสมอ จำนวนทั้งสิ้น 10 คน และมอบโล่รางวัลให้กับ
บุคลากรกรมราชทัณฑ์ที่ได้นำเอาแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
มาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง โดยมอบรางวัลจำนวนทั้ง
สิ้น 25 คน นอกจากนี้ยังได้ขยายการดำเนินงานดังกล่าวไปสู่
ผู้ต้องขัง มีการจัดตั้งศูนย์สาธิตเศรษฐกิจพอเพียงผู้ต้องขัง เพื่อ

เป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราว
เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต เพื่อเตรียม
ความพร้อมก่อนปล่อย และเป็นการป้องกันการกลับมามีกระทำ
ผิดซ้ำของผู้ต้องขังด้วย

พัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้เป็นมืออาชีพ

พัฒนาศักยภาพผู้ประสานงาน เครือข่ายสังคมสงเคราะห์

โครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ประสานเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์จัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ประสานเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์ ระหว่างวันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ 2551 ณ โรงแรมนนทบุรี พาเลซ จังหวัดนนทบุรี มีข้าราชการเข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน 85 คน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับ บทบาทของท้องถิ่น ในการเข้ามามีส่วนร่วมกับงานราชทัณฑ์ หลักการประสานเพื่อ ขอสนับสนุนงบประมาณ เทคนิค วิธีการ การประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขอบข่ายและแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ใน งานราชทัณฑ์ เป็นต้น

เสริมสร้างวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

โครงการสัมมนาการเสริมสร้างพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์

โครงการสัมมนาการเสริมสร้างพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์ เพื่อมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเทคนิคการปฏิบัติงานต่างๆ ให้แก่

นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไข และพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-29 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมนนทบุรีพาเลซ มีข้าราชการจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน และ กรมราชทัณฑ์เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 115 คน

สรรหานักสังคมสงเคราะห์ดีเด่น

โครงการสรรหานักสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

การสรรหานักสังคมสงเคราะห์และผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ดีเด่น เพื่อมุ่งสร้างขวัญ กำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีนักสังคมสงเคราะห์ 9 คน และ

ผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ 11 คน ส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาคัดเลือก ซึ่งผลการคัดเลือกนักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ดีเด่นกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. 2551 ได้แก่ นางสาวพรทิพย์ เคนเทลิอม เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5 ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขากวก ได้รับรางวัลเงินสด 10,000 บาท พร้อมโล่ประกาศเกียรติคุณ

พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน

โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
หลักสูตร “การจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง” และหลักสูตร
“จิตวิทยาการไกล่เกลี่ย”

ในปี 2551 กรมราชทัณฑ์ได้จัดหลักสูตรพัฒนา
ศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาพฤตินิสัย
ผู้ต้องขัง จำนวน 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตร “การจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง” มี
เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง
เข้ารับการอบรมจำนวน 73 คน ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับ
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง การ
พัฒนาทักษะการให้บริการคำปรึกษา การสร้างทีมงาน การเป็น
วิทยากรที่ดี เทคนิคการบริหารความขัดแย้ง และการนำหลัก
ยูติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในงานราชทัณฑ์

2. หลักสูตร “จิตวิทยาการไกล่เกลี่ย” จำนวน 2
รุ่น มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านราชทัณฑ์
เชิงสมานฉันท์เข้ารับการอบรม จำนวน 135 คน ซึ่งจะได้รับ
ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้ประสานสร้างความสมานฉันท์
การประนีประนอมข้อพิพาท การสร้างทีมงาน และการเป็น
วิทยากรที่ดี เป็นต้น

ทบทวนยุทธวิธี การป้องกันและระงับเหตุร้าย

โครงการทบทวนยุทธวิธีเจ้าหน้าที่ส่วนปฏิบัติการพิเศษ

กรมราชทัณฑ์จัดให้มีการฝึกทบทวนยุทธวิธีเจ้าหน้าที่ส่วนปฏิบัติการพิเศษ เพื่อ
เสริมสร้างศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพิเศษฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม และทบทวน
ยุทธวิธีในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและระงับเหตุร้ายในเรือนจำและงานปฏิบัติการพิเศษ มี
ผู้เข้ารับการฝึกทบทวน จำนวน 20 นาย

การพัฒนาบุคลากร กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 โดยมีข้าราชการได้รับการฝึกอบรม/สัมมนา จำนวน 3,342 คน ตามแนวทางการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. การจัดฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กับการปรับทัศนคติและจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยการจัดปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่ การจัดฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรหลัก หลักสูตรเฉพาะงานราชทัณฑ์ และหลักสูตรพิเศษ และการจัดสัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่น การจัดการความรู้ โดยจัดทำ KM สัญจร บรรยายให้ความรู้ ฯลฯ

2. การสนับสนุนให้ข้าราชการพัฒนาตนเอง โดยการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากการฝึกอบรมในระบบชั้นเรียน เพื่อให้งานด้านพัฒนาบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ เป็นไปอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ จัดทำจุลสารสายธารแห่งความรู้ จัดทำแผ่นพับ หยิบเพื่อรู้ อ่านดู เพื่อพัฒนา และปรับปรุงมุมการเรียนรู้ประจำหน่วยงานสำหรับเจ้าหน้าที่ จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทางวิชาการในด้านต่างๆ ตามโครงการสามแยกความรู้ พัฒนาห้อง KM Center เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจการฝึกอบรม จัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษเรือนจำกลางประจำเขต 9 เขต พัฒนาบุคลากรเรือนจำระดับภูมิภาค และเพื่อสนองต่อปัญหาและความต้องการฝึกอบรมของแต่ละภูมิภาคอย่างแท้จริง

4. การสร้างพันธมิตรในการพัฒนาบุคลากร ร่วมกับหน่วยงานภายนอกจัดทำเนื้อหาหลักสูตรการ

ฝึกอบรม กำหนดวิทยากร สถานที่ เอกสารประกอบการบรรยาย สื่อการเรียนการสอน เช่น บริษัท เพอร์คซิส อินไซต์ จำกัด สำนักงาน ก.พ. โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน โรงเรียนตำรวจภูธรภาค 1-2 ค่ายฝึกการรบพิเศษปากช่อง ค่ายท่านมูกจังหวัดสงขลา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น

โครงการอบรม/สัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับยาเสพติดในเรือนจำ

1. โครงการอบรมผู้ปฏิบัติงาน เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านอาชญากรรมและยาเสพติดจากผู้ต้องขัง มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของเรือนจำ/ทัณฑสถานเข้ารับการอบรมจำนวน 300 คน

2. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการจัดเก็บข้อมูลผู้ต้องขังอาชญากรรมและยาเสพติดในเรือนจำ มีผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขังและสถานกักกันทั่วประเทศ จำนวน 143 คน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 17 คน รวม 160 คน

3. จัดอบรมครูฝึกโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ จำนวน 43 คน ณ ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรม เขาพริก

4. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ชุมชนบำบัด จำนวน 49 คน ณ ศูนย์ฝึกอบรม

ข้าราชการราชทัณฑ์ภาคตะวันออก เชียงเหนือ เรือนจำกลางคลองไผ่

5. การสัมมนาและระดมความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านชุมชนบำบัด จำนวน 70 คน ณ โรงแรมการ์เด็นท์ ซีวีวี รีสอร์ท พัทยา จ.ชลบุรี

6. การอบรมพนักงานราชการของสถานที่ควบคุมตัวผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ จำนวน 2 รุ่น รวม 306 คน

7. การพัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ จำนวน 15 คน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีทักษะในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกและมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด และศึกษาดูงานด้านยาเสพติด ณ สำนักงาน ป.ป.ส.

การพัฒนาสมรรถนะ (Competency) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพข้าราชการราชทัณฑ์

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดความรู้ความสามารถในการประเมินสมรรถนะของบุคลากร ในการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพข้าราชการราชทัณฑ์ โดยจัดประชุมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน 5 แห่ง ซึ่ง จะทำให้สามารถนำแผนงานโครงการพัฒนาสมรรถนะ

ผสมกับแผนงานโครงการพัฒนาระบบบริหารเชิงยุทธศาสตร์ และการประเมินผลด้วยการถ่ายทอดตัวชี้วัด และเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล เพื่อสนับสนุนประเด็นความสำเร็จของการพัฒนาระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน และเชื่อมโยงกับสิ่งจูงใจของกรมราชทัณฑ์

การเพิ่มทักษะในการแก้ไขฟื้นฟู IIUU Case Management

โครงการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังและการจัดการรายกรณี (Case Management) ผู้ต้องขังที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำ จากสถิติการกระทำผิดซ้ำ (ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป) ของนักโทษเด็ดขาดในเปิงบประมาณ 2550 (ตุลาคม 2549 - สิงหาคม 2550) ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังและการจัดการรายกรณี (Case Management) ผู้ต้องขังที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำ เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ ได้มีการวางแผนแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม พร้อมไปกับการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ที่จำเป็นให้แก่ผู้ต้องขัง ดังนั้นการพัฒนา

เจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานด้านนี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ และผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำ/ทัณฑสถานและข้าราชการส่วนกลาง รวมทั้งผู้สังเกตการณ์จำนวน 70 คน ให้ความรู้ด้านการจัดการรายกรณี (Case Management) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปร่วมกับผู้ต้องขังวางแผนการดำเนินชีวิตหลังปล่อยตัวพ้นโทษ โดยมุ่งหวังให้ผู้ต้องขังสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

การปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน

โครงการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรให้มีความเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม

ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรให้มีความเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่มตามแผนพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 โดยเป็นหลักสูตรที่รับรองคุณสมบัติ (Certification Course) ที่ให้กับเจ้าหน้าที่จำนวน 6 หลักสูตรได้แก่

1. หลักสูตร การอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำแนก ลักษณะผู้ต้องขัง

2. หลักสูตร งานทัศนปฏิบัติ
3. หลักสูตร การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานฝึกอบรมของกรมราชทัณฑ์
4. หลักสูตร การใช้งานโปรแกรมทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง
5. หลักสูตร การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่การเงินงบประมาณและพัสดุ
6. หลักสูตร การสัมมนาการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน การนำเงินส่งคลัง และเงินฝากผู้ต้องขัง

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานที่เรือนจำ/ทัณฑสถานได้อย่างเหมาะสม โดยฝึกอบรมจำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 50 คน รวม 100 คน

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมราชทัณฑ์

การปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารมีดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารกรมราชทัณฑ์ที่ห้องสมุดกรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 โดยประชาชนสามารถตรวจดูข้อมูลได้อย่างสะดวก รวมทั้งได้สั่งการให้เรือนจำ/ทัณฑสถานในสังกัดบริหารราชการส่วนกลางดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของแต่ละหน่วยงานด้วย

2. จัดเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อคอยให้บริการข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะ

3. จัดให้มีป้ายแสดงที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารติดไว้บริเวณหน้าห้องศูนย์ข้อมูลข่าวสาร มุมที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางเว็บไซต์ และทำการติดตั้งป้ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารบริเวณทางขึ้นลิฟท์ ชั้น 1 เพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมราชทัณฑ์

4. จัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ไว้ให้ประชาชนได้ตรวจสอบไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยแยกเพิ่มข้อมูลเป็นแต่ละแฟ้มในแต่ละหัวข้อหรือแต่ละวรรค

5. จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร ได้มีการจัดทำดัชนีไว้ภายในปกเพิ่มข้อมูลข่าวสาร แต่ละแฟ้มเพื่อให้ประชาชนสามารถ

ตรวจสอบโดยสะดวก รวมทั้งจัดทำดัชนีเพิ่มข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรทราบเกี่ยวกับภารกิจของสำนัก/กองต่างๆ เพื่อสะดวกในการค้นหาและขอข้อมูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

เสริมสร้างการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี
ในงานราชทัณฑ์

เป้าประสงค์

ราชทัณฑ์ธรรมาภิบาล

6. ด้านการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ อย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการดังนี้

6.1 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร โดยมีรองอธิบดี ฝ่ายพัฒนาพหุตินิสัย เป็นประธานคณะทำงาน ตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 277/2551 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2551

6.2 ควบคุมกำกับดูแล ให้มีการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ

(หนังสือที่ ยธ 0701/3287 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2550 และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0701/ 918 ลงวันที่ 28 เมษายน 2551) เป็นต้น

6.3 การจัดเก็บสถิติ และสรุปผลผู้มาใช้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวบรวมผลจากหน่วยงาน เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่สังกัดบริหาร ราชการส่วนกลางทั่วประเทศ เสนอผู้บริหาร เป็นระยะๆ เช่น ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการกรม ที่ ลก 16 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2551 เป็นต้น

การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เช่น เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการในการดำเนินการให้บริการข้อมูลข่าวสารฯ (หนังสือ ที่ ยธ 0701/ 2457 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2550) และเรื่อง การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2540

6.4 ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว โดยมีเรื่องที่สามารถตอบสนองหรือให้บริการข้อมูลได้ภายในกำหนดร้อยละ 100 ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการให้บริการได้ ร้อยละ 100

7. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้บุคลากรและประชาชนทราบ ดังนี้

7.1 จัดฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ให้กับบุคลากรในสังกัด โดยบรรจุในหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ เช่น หลักสูตรนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรพัศดี หลักสูตรแรกรับหลักสูตรผู้คุมมืออาชีพ เป็นต้น

7.2 การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างน้อย 5 ช่องทาง ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ วารสาร รายงานประจำปี วิทยู สื่อสารมวลชน การปิดประกาศ การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ช่วยประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

7.3 การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และนำความคิดเห็นมาปรับปรุงการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาดำเนินการปรับปรุงในด้านการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลข่าวสารให้เป็นหมวดหมู่ตาม มาตรา 9 เพื่อประชาชนจะได้สามารถสืบค้นข้อมูลได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น

8. ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการประกวดราคา ประกาศสอบราคาของปีงบประมาณ 2551 ที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว และได้ดำเนินการสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนของปีงบประมาณ 2551 ลงเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์เป็นรายเดือนที่ www.correct.go.th

การจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียน

การจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียน

เกี่ยวกับการทุจริตหรือการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการประสานงานการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ภายในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ผลการจัดทำข้อมูลดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

(รอบ 12 เดือน) มีข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวน 49 เรื่อง และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 9 เรื่อง ซึ่งได้นำเสนอรายงานข้อมูลดังกล่าวต่อ ปปช. แล้ว

การตรวจติดตามและประเมินผลโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินโครงการมาตรฐานความโปร่งใสเรือนจำ 5 ด้าน มาตั้งแต่ปี 2548 โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน ตั้งแต่ปี 2548 - 2550 จำนวน 119 แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จึงได้ดำเนินการตามมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยในปีนี้ได้ออกตรวจติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 9 ครั้ง เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 52 แห่ง รวมทั้งจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน และจัดสัมมนาการดำเนินการตามมาตรฐานความโปร่งใส (ด้านข่าวสาร-อาหาร และการทำงานของ ผู้ต้องขัง) จำนวน 5 ครั้ง ณ เรือนจำ/ทัณฑสถานในส่วนภูมิภาค จำนวน 3 แห่ง คือ เรือนจำกลางกำแพงเพชร เรือนจำกลางนครราชสีมา เรือนจำกลางสงขลา และภายในกรมราชทัณฑ์จำนวน 2 ครั้ง

ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์ ผลการดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยให้เจ้าหน้าที่มีความรู้

ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

การปลูกจิตสำนึก คุณธรรมและจริยธรรม

ในรอบปี 2551 กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกค่านิยมเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายมีคุณค่า โดยกรมราชทัณฑ์และเรือนจำ/ทัณฑสถานได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ข้าราชการ ซึ่งมีกิจกรรมหลากหลายทั้งที่กรมราชทัณฑ์ดำเนินการเอง และให้เรือนจำ/ทัณฑสถานเลือกนำไปดำเนินการ เช่น โครงการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท การประกวดครอบครัวราชทัณฑ์ดีเด่น โครงการคัดเลือกหน่วยงานและบุคคลดีเด่นด้านการส่งเสริมคุณธรรม การคัดเลือกผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การส่งเสริมสถาบันครอบครัวราชทัณฑ์ การปฏิบัติธรรมและทำบุญตักบาตรเทศกาลเข้าพรรษา การจัดทำจรรยาบรรณข้าราชการราชทัณฑ์ การประกวดเรียงความ มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ การจัดทำโครงการคุณธรรมนำไทยเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ การจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการปฏิบัติราชการ

การจัดให้มีการปฏิบัติธรรมตามโครงการราชธรรม ราชทัณฑ์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เป็นต้น

เครือข่ายสังคมสงเคราะห์ ในงานราชทัณฑ์

โครงการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์ (ราชทัณฑ์ตำบล) เป็นนวัตกรรม และกระบวนการใหม่ที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ส่งเสริม ให้ภาคสังคม ภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในรูปแบบของเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์ อีกทั้งยังช่วยประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกรมราชทัณฑ์ ให้กับภาคสังคมได้รับทราบการดำเนินงาน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งองค์กร สังคม และผู้ต้องขัง โครงการนี้ได้ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 จนถึงปัจจุบัน มีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ดำเนินการเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์แล้ว 103 แห่ง มีหน่วยงานเครือข่ายรวม 638 แห่ง มีกิจกรรมที่ดำเนินการ

ร่วมกัน 2 ประเภท คือ กิจกรรมที่หน่วยงานเครือข่ายดำเนินการให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน เช่น ร่วมเป็นคณะกรรมการต่างๆ ในเรือนจำ การจ้างงานสาธารณะ สนับสนุนเงิน และวัสดุอุปกรณ์ เช่น นมผงสำหรับบุตรผู้ต้องขัง อุปกรณ์กีฬา ของใช้ผู้ต้องขัง และกิจกรรมที่เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการให้หน่วยงานเครือข่าย เช่น การสนับสนุนงานสาธารณะ (งานสาธารณประโยชน์) จัดกิจกรรมกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และให้หน่วยงานเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม ให้ผู้ต้องขังเป็นวิทยากรเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดแก่นักเรียน การสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เช่น จัดโครงการเสริมสร้างกำลังใจสำหรับผู้ต้องขังพิการ การทำบัตรทอง สำหรับคนพิการและจดทะเบียนคนพิการ จัดตั้งกองทุนสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง การฝึกวิชาชีพระยะสั้น เป็นต้น

การส่งเสริมบทบาทภาคผู้ต้องขัง

โครงการส่งเสริมบทบาทผู้ต้องขังในการให้บริการต่อชุมชน

กรมราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานที่มียกโทษเข้าเกณฑ์จ่ายออกงานสาธารณะ ดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมบทบาทผู้ต้องขัง โดยการทำงานบริการต่อชุมชน เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคมภายนอกได้ การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีในการยอมรับผู้ต้องขัง รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อกรมราชทัณฑ์ในการแก้ไข ทัศนคติของสังคม ซึ่งในปีงบประมาณ 2551 มีเรือนจำ/ทัณฑสถานจำนวน 41 แห่ง ดำเนินโครงการงานสาธารณะจำนวนทั้งสิ้น 191 โครงการ

จัดทำต้นทุนการผลิต

โครงการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต

จัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตของปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดได้แล้วเสร็จ และรายงานผลการคำนวณต้นทุนตามรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยเสนอให้สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงาน ก.พ.ร. รับทราบ โดยมีการเปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของต้นทุน

ต่อหน่วยผลผลิต และจัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตได้แล้วเสร็จ ทบทวนภารกิจเพื่อจัดทำข้อมูลผลผลิตย่อย กิจกรรมย่อย พร้อมปริมาณและหน่วยนับ ทั้งองค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตย่อย โดยจัดให้มีการคำนวณต้นทุนเกี่ยวกับกิจกรรมของหน่วยงานสนับสนุน 5 กิจกรรมย่อย กิจกรรมของหน่วยงานหลัก 1 กิจกรรมย่อย และผลผลิตย่อย 2 ผลผลิต และรายงานผลการคำนวณให้สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงาน ก.พ.ร. ทราบ

การประหยัดพลังงาน

โครงการประหยัดพลังงาน

ดำเนินการตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ ได้ดำเนินการในส่วนกลางกรมฯ โดยสามารถดำเนินงานตามขั้น

ตอนที่กำหนดครบทั้ง 5 ขั้นตอน และมีค่าดัชนีการใช้น้ำมัน (EUI) เท่ากับ 4.2342 และค่าดัชนีการใช้ไฟฟ้า (EUI) เท่ากับ 0.5089 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของกรมราชทัณฑ์ ได้ 5 คะแนน

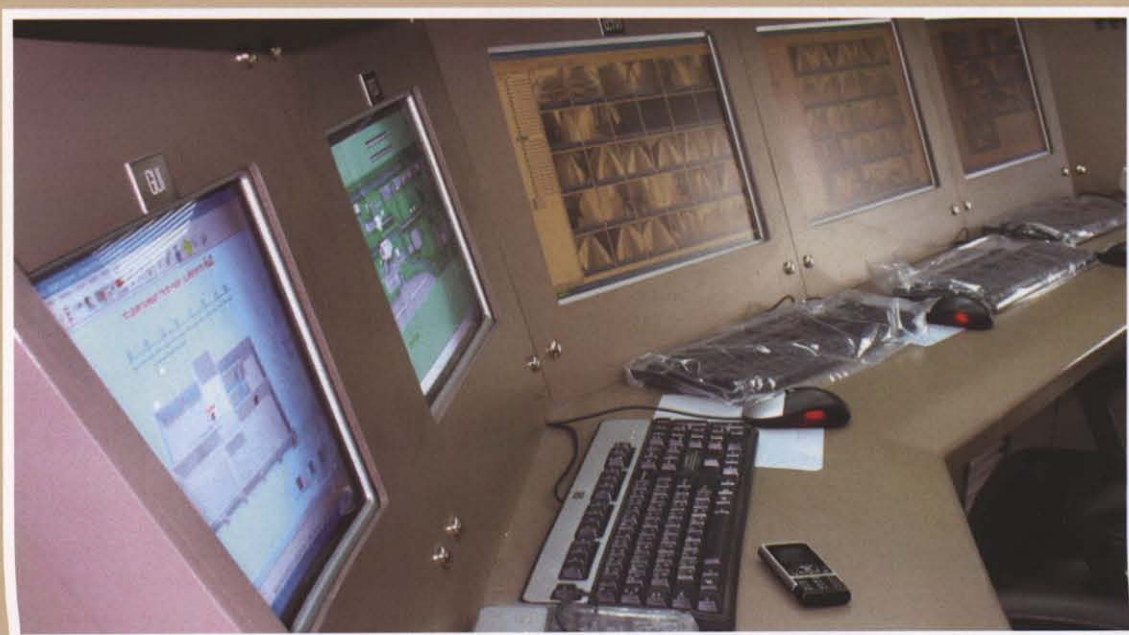
การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ

ดำเนินการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2551 เฉพาะงบประมาณรายจ่ายในการลงทุนของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งได้รับจัดสรร เป็นเงิน 558,990,200 บาท มียอดงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงเป็นเงิน 590,567,085 บาท และมีผลการเบิกจ่ายงบลงทุน เป็นเงิน 245,213,420.62 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.52

2 ผลการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณ

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2551 : จำแนกตามหมวดรายจ่าย

ประเภท	จัดสรร	เบิกจ่าย	ร้อยละ
งบบุคลากร	2,866,770,460.00	2,796,910,306.03	97.56
งบดำเนินงาน	3,924,877,254.00	3,809,622,387.56	97.06
เงินลงทุน	590,567,085.00	245,213,420.62	41.52
เงินอุดหนุน	13,648,982.00	6,779,582.70	49.67
รายจ่ายอื่น	2,533,119.00	2,528,731.00	99.83
รวม	7,398,396,900.00	6,861,054,427.91	92.74

ผลการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณ

ประเด็นยุทธศาสตร์: ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงของชาติและความสงบสุขของสังคม
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์: ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด
เป้าหมายของหน่วยงาน: เอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน

	แผน	ผล
ผลผลิตที่ 1: ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ		
1. จำนวนผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	15,000 คน	15,520 คน
2. ผู้ต้องขังติดยาเสพติดผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปี	ไม่เกินร้อยละ 20	ร้อยละ 0.97
งบประมาณ		
1. บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	87.017 ล้านบาท	81.474 ล้านบาท

ประเด็นยุทธศาสตร์: ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองและการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์: บริหารจัดการภาครัฐ
เป้าหมายของหน่วยงาน: คืนคนดีสู่สังคม ลดภาระ และส่งเสริมเศรษฐกิจภาครัฐ

	แผน	ผล
ผลผลิตที่ 1: ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล		
1. จำนวนผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมดูแล	151,000 คน	185,082 คน
2. อัตราการก่อเหตุร้าย และแหกหักหลบหนีในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	ไม่เกินร้อยละ 0.05	ร้อยละ 0.018
งบประมาณ		
1. ควบคุมผู้ต้องขัง	7,853.139 ล้านบาท	7,040.808 ล้านบาท

	แผน	ผล
ผลผลิตที่ 2: ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย		
1. จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย	151,000 คน	185,082 คน
2. ผู้ต้องขังมีอัตราการกระทำผิดซ้ำ	ไม่เกินร้อยละ 14	ร้อยละ 16.70
งบประมาณ		
1. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยการจัดการศึกษา และฝึกวิชาชีพ	107.541 ล้านบาท	94.231 ล้านบาท

3 ผลการปฏิบัติราชการ

ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัดระดับกระทรวง

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. อัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็ก เยาวชน นักโทษเด็ดขาด และผู้ถูกคุมประพฤติ ภายใน 4 ปี หลังจากได้รับการปล่อยตัว หรือพ้นการคุมประพฤติ	ร้อยละ 3	<ul style="list-style-type: none"> • นักโทษเด็ดขาดกระทำผิดซ้ำทุกคดี (ยกเว้นกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด) ในรอบ 4 ปี (ต.ค. 46 - ก.ย. 51) จำนวน 5,447 คน • นักโทษเด็ดขาดได้รับการปล่อยตัว ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2547 - 2550 จำนวน 222,743 คน • คิดเป็นร้อยละ 2.45
2. อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่ผ่านกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบ บังคับรักษา และระบบต้องโทษภายใน 4 ปี หลังจากได้รับการปล่อยตัว	ร้อยละ 4	<ul style="list-style-type: none"> • ในรอบ 4 ปี (1 ต.ค. 46 - 30 ก.ย. 51) มีผู้กระทำผิดซ้ำ 426 คน • ผู้ได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพที่ได้รับการปล่อยตัวภายใน 4 ปี (1 ต.ค. 46 - 30 ก.ย. 50) จำนวน 12,102 คน • คิดเป็นร้อยละ 3.52

ตัวชี้วัดระดับกลุ่มภารกิจ

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. อัตราการหลบหนีสำเร็จจากที่ควบคุมหรือคุมขัง	ไม่หนี เท่ากับ 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้ต้องขังเฉลี่ยในปีงบประมาณ 2551 (ณ เดือนกันยายน 2551) มี 153,360 คน ผู้ต้องขังหลบหนีสำเร็จจากภายในเรือนจำและภายนอกเรือนจำ ตั้งแต่ ต.ค. 50 - ก.ย. 51 จำนวน 30 คน (หนีภายใน 4 คน หนีภายนอก 26 คน) คิดเป็นร้อยละ 0.019
2. จำนวนครั้งของการก่อเหตุร้ายในที่ควบคุมหรือคุมขัง	0-3 ครั้ง เท่ากับ 5 คะแนน	ไม่มีสถิติการก่อเหตุร้ายในที่ควบคุมหรือคุมขัง (กรณีมีการก่อเหตุร้ายแต่สามารถควบคุมให้อยู่ในสถานการณปกติได้ภายใน 24 ชั่วโมง = ไม่นับเป็นสถิติ)
3. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำตามแผนการจัดทำฐานข้อมูลกระบวนการยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม	5 ขั้นตอน	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ สามารถนำเข้าข้อมูลในฐานข้อมูลของกลุ่มภารกิจฯ ได้ร้อยละ 67.46 และสามารถตรวจสอบและแสดงข้อมูลการกระทำผิดซ้ำได้
4. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการจำแนกลักษณะเด็ก เยาวชน นักโทษเด็ดขาดและผู้กระทำผิด เพื่อการแก้ไข	5 ระดับ	มีการพัฒนาเครื่องมือจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (แบบส่งต่อข้อมูลผู้กระทำผิดเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูต่อเนื่องให้แก่กรมคุมประพฤติ) มีรายงานสรุปผลการประเมินผลการใช้เครื่องมือ
5. ระดับความสำเร็จของการติดตามประเมินผลแนวทางแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยของเด็ก เยาวชน ผู้ถูกคุมประพฤติ และนักโทษเด็ดขาดที่มีการใช้งานอยู่ในปัจจุบัน	5 ระดับ	มีผลการประเมินแนวทางแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยในโครงการเรือนจำเรือนธรรม และได้นำเสนอรายงานต่อกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัยเรียบร้อยแล้ว

ตัวชี้วัดระดับกรม

มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย)	ร้อยละ 100	ผลการดำเนินงานรอบ 12 เดือน ครบตามเป้าหมายตามเอกสารงบประมาณ ร้อยละ 100
2. ร้อยละของการจ้างแรงงานและการประกอบอาชีพของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว (เฉพาะกรณีนักโทษที่ได้รับใบรับรองความประพฤติจากกระทรวงยุติธรรม)	ร้อยละ 83	<ul style="list-style-type: none"> นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว 30,618 คน นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับใบรับรองความประพฤติ 5,012 คน และมีงานทำ 4,209 คน คิดเป็นร้อยละ 83.97
3. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการอนุมัติให้ได้รับการพักการลงโทษเทียบกับผู้ต้องขังที่อยู่ในเกณฑ์จะได้รับการพักการลงโทษทั้งหมด	ร้อยละ 86	<ul style="list-style-type: none"> มีผู้ได้รับอนุมัติพักการลงโทษ 1,580 ราย ผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการอนุมัติพักการลงโทษ 1,837 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.01
4. ร้อยละของนักโทษเด็ดขาดที่ไม่รู้หนังสือ ได้รับการศึกษาให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และผ่านเกณฑ์การทดสอบของกรมราชทัณฑ์	ร้อยละ 98	<ul style="list-style-type: none"> นักโทษเด็ดขาดที่ไม่รู้หนังสือในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 104 แห่ง ได้รับการศึกษาและเข้าสอบจำนวน 1,764 คน สอบผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 1,722 คน คิดเป็นร้อยละ 97.61
5. ร้อยละของนักโทษเด็ดขาดที่มีวุฒิการศึกษาระดับภาคบังคับ (ม.3) ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น และสอบผ่านเกณฑ์การประเมินผลของสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน	ร้อยละ 96	<ul style="list-style-type: none"> ภาคการศึกษาที่ 1/2551 นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 130 แห่ง เข้าสอบ 5,498 คน สอบผ่าน 5,087 คน คิดเป็นร้อยละ 92.52 ภาคการศึกษาที่ 2/2550 นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 130 แห่ง เข้าสอบ 6,001 คน สอบผ่าน 5,789 คน คิดเป็นร้อยละ 96.47 เฉลี่ยในปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 94.58
6. ร้อยละของเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีอัตราความจุของผู้ต้องขังเฉลี่ยต่อปี ไม่เกินอัตราความจุเฉลี่ยย้ายที่กำหนด	91 แห่ง (ร้อยละ 67)	<ul style="list-style-type: none"> ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 91 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67
7. จำนวนเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังอย่างน้อย 5 ใน 6 ด้าน	127 แห่ง	<ul style="list-style-type: none"> ผ่านเกณฑ์จำนวน 127 แห่ง
8. ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีสภาพทรุดโทรมให้มีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน	5 ระดับ	<ul style="list-style-type: none"> มีรายงานสรุปสภาพเรือนจำ จัดทำแผนระยะยาวและแผนปฏิบัติการปรับปรุงเรือนจำโดยผู้มีอำนาจอนุมัติและบรรจุแผนไว้ในแผนนำเสนอของงบประมาณของกรมฯ ปี 2552 ได้สำเร็จ

มิตินี้ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ	ระดับ 5	ระดับ 5 โดยจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการแบบมีส่วนร่วมได้แล้วเสร็จ
2. ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ	ระดับ 5	ระดับ 5 ดำเนินงานตามขั้นตอน 5 ระดับ ได้แล้วเสร็จ
3. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ / แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาล	ระดับ 5	ระดับ 5 มีรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแนวทาง/ มาตรการ/แผนงาน/โครงการ ได้แล้วเสร็จ
4. ระดับความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา / ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต หรือการปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง	ระดับ 5	ระดับ 5 มีการรายงานข้อมูลเรื่องการกล่าวหา/ร้องเรียนตามขั้นตอนไปยังสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ภายในระยะเวลาที่กำหนด
5. ร้อยละของจำนวนสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ 80	ไม่มีสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการ
6. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ 85	ผลการสำรวจความพึงพอใจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจร้อยละ 86.40

มิตินี้ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

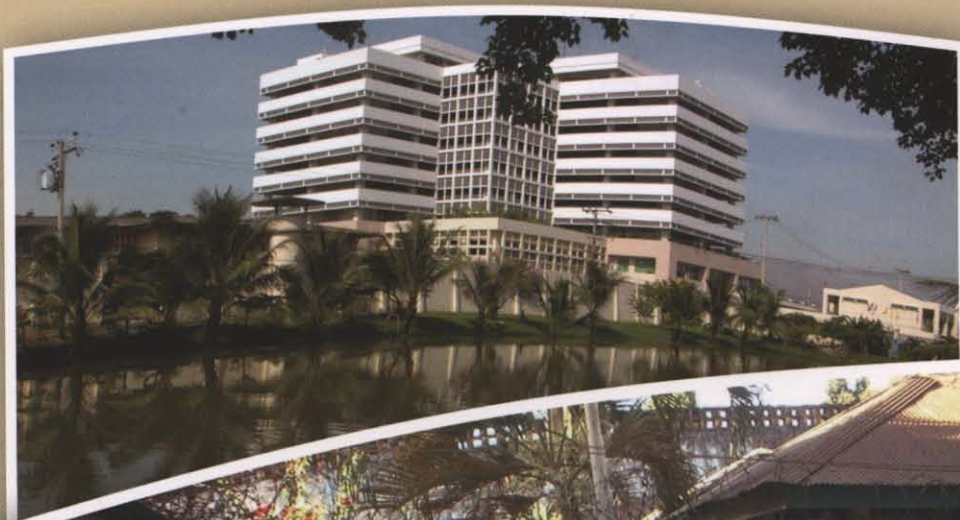
ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน (ส่วนราชการที่มีงบประมาณรายจ่ายลงทุน)	ร้อยละ 80	ร้อยละ 41.52
2. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	ระดับ 5	ระดับ 5 มีค่าดัชนีการใช้ไฟฟ้า/น้ำมัน อยู่ระดับ 5 ค่ะแนน
3. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ	ระดับ 5	ระดับ 5 สามารถรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการแก่ผู้รับบริการได้ร้อยละ 100
4. ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ 5	ระดับ 5 มีรายงานการจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตกิจกรรมย่อย พร้อมแผนการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

มิตินี้ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	ระดับ 5	ระดับ 5 โดยมีผลการดำเนินงานประกอบด้วย รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับลักษณะสำคัญขององค์กร รายงานผลการประเมินองค์กรด้วยตนเอง รายงานผลการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสในการปรับปรุงองค์กร และรายงานผลการจัดทำแผนการปรับปรุงองค์กรสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ยังได้จัดทำคู่มือมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOP) สำหรับกรมราชทัณฑ์ ภายใต้เงื่อนไขเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
2. ระดับความสำเร็จของการจัดระบบกฎหมายเป็นฐานข้อมูลทางกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์และเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	ระดับ 5	ระดับ 5 จำแนกและจัดกลุ่มระดับพระราชบัญญัติได้จำนวน 4 ฉบับ และอนุบัญญัติได้ประมาณ 60 ฉบับ โดยแปลงข้อมูลกฎหมายดังกล่าวซึ่งอยู่ในรูปแบบข้อมูลภาพให้เป็นข้อมูลกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบข้อความที่สามารถสืบค้นสืบค้นลงในเนื้อหาได้ มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบันและจัดหมวดหมู่เป็นระบบสามารถให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

- หมายเหตุ:**
1. ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองฯ ประจำปีงบประมาณ 2551 นี้ เป็นเพียงผลจากการประเมินตนเองของกรมราชทัณฑ์เท่านั้น ยังไม่ใช่ผลจากการตรวจประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร.
  2. ที่มาของข้อมูล : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมราชทัณฑ์

รายงานการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุ

(หน่วย : บาท)
2551

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2	840,655,066.30
ลูกหนี้ระยะสั้น		1,860,235.15
รายได้ค้างรับ		46,955,196.34
เงินลงทุนระยะสั้น		248,490.33
สินค้าและวัสดุคงเหลือ		24,162,157.14
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		913,881,145.26

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	3	10,346,551,770.46
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	4	189,562,947.98
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5	633,916,662.90
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		11,170,031,381.34

รวมสินทรัพย์

12,083,912,526.60

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

	หมายเหตุ	(หน่วย : บาท) 2551
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	6	160,620,754.47
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7	415,354,317.14
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง		109,280.46
เงินรับฝากระยะสั้น	8	682,991,503.13
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9	60,764,446.94
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,319,840,302.14
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว		80,626,723.78
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		6,264,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		86,890,723.78
รวมหนี้สิน		1,406,731,025.92
สินทรัพย์สุทธิ		
ทุน		9,299,722,082.25
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	10	1,377,459,418.43
รวมสินทรัพย์สุทธิ		10,677,181,500.68
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ		12,083,912,526.60

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

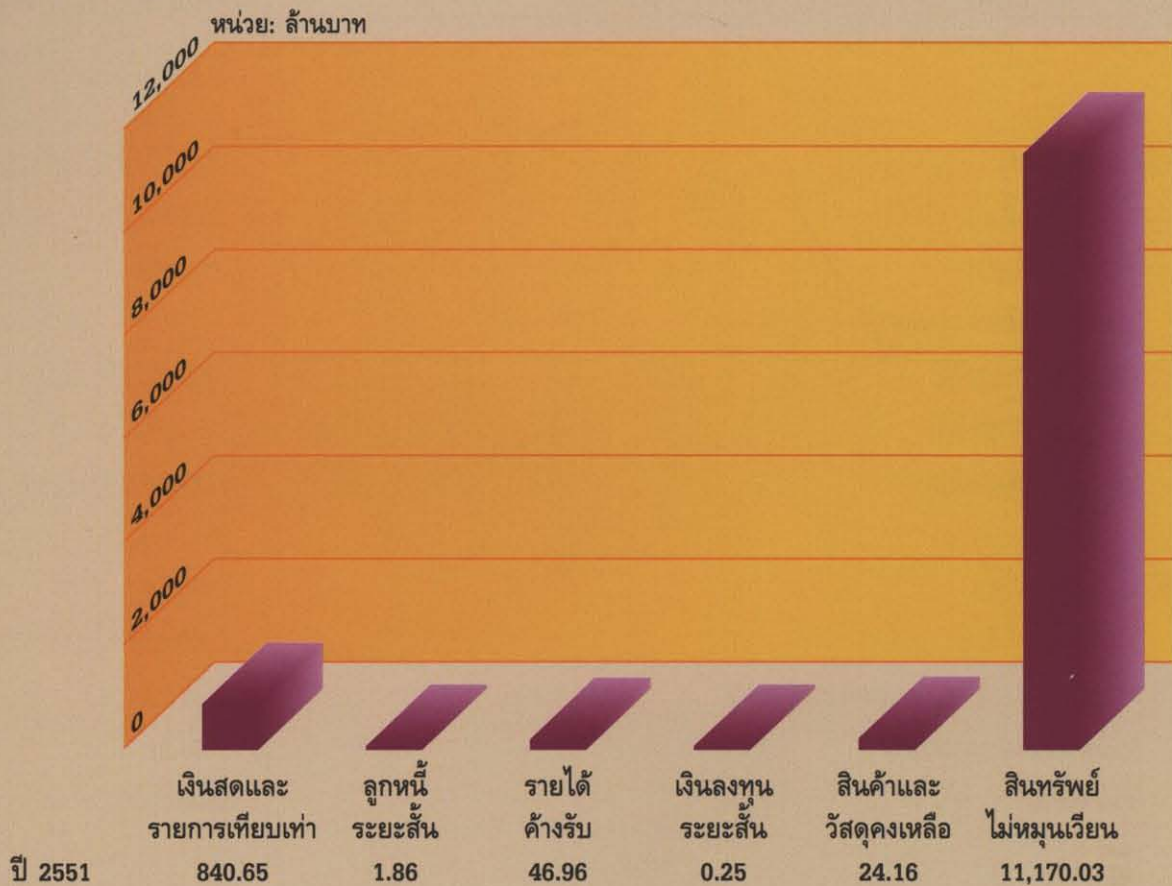
	2551 (ล้านบาท)	อัตราส่วน ตามแนวดิ่ง
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	840.65	6.96%
ลูกหนี้ระยะสั้น	1.86	0.02%
รายได้ค้างรับ	46.96	0.39%
เงินลงทุนระยะสั้น	0.25	0.00%
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	24.16	0.19%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	913.88	7.56%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	10,346.55	85.62%
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	189.56	1.57%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	633.92	5.25%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11,170.03	92.44%
รวมสินทรัพย์	12,083.91	100.00%

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

	2551	2551
	(ล้านบาท)	อัตราส่วน ตามแนวดิ่ง
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	160.62	1.33%
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	415.35	3.44%
รายได้แผ่นดินรอจัดส่งคลัง	0.11	0.00%
เงินรับฝากระยะสั้น	682.99	5.65%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	60.77	0.50%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,319.84	10.92%
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	80.63	0.67%
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	6.26	0.05%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	86.89	0.72%
รวมหนี้สิน	1,406.73	11.64%
สินทรัพย์สุทธิ		
ทุน	9,299.72	76.96%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	1,377.46	11.40%
รวมสินทรัพย์สุทธิ	10,677.18	88.36%
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ	12,083.91	100.00%

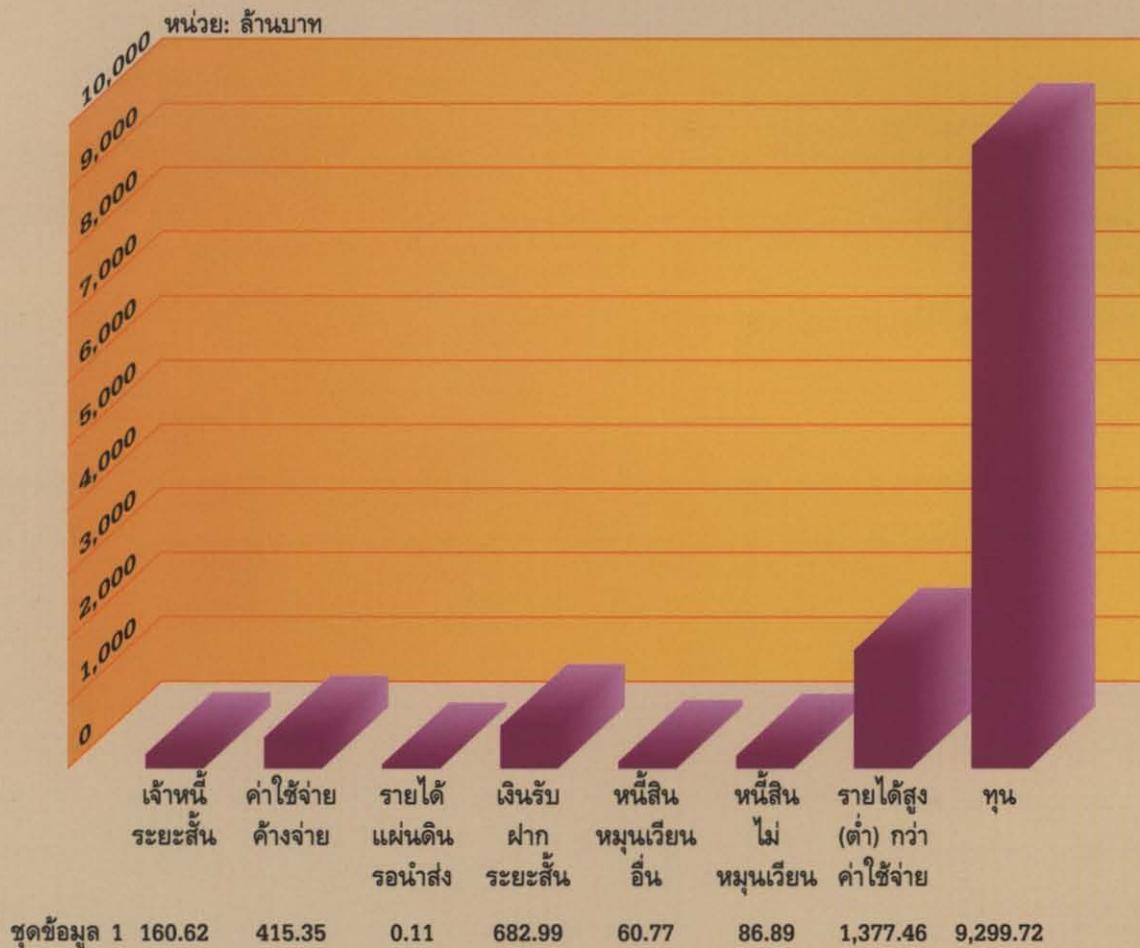
แสดงรายการสินทรัพย์

สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน 11,170.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.44 ประกอบด้วย ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 10,346.55 ล้านบาท สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 189.56 ล้านบาท และงานระหว่างก่อสร้าง จำนวน 633.92 ล้านบาท

สินทรัพย์ที่มีมูลค่ารองลงมาก็คือ สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 913.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.56 ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 840.65 ล้านบาท ส่วนใหญ่ เป็นเงินนอกงบประมาณที่นำฝากคลัง จากเงินผลพลอยได้ และเงินรับฝากผู้ต้องขัง จำนวน 739.05 ล้านบาท เงินฝากธนาคาร จำนวน 72.84 ล้านบาท เงินทดรองราชการ 6.29 ล้านบาท และเงินสด จำนวน 22.47 ล้านบาท

แสดงรายการหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ

โครงสร้างของหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ เป็นสินทรัพย์สุทธิ 10,677.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.36 ซึ่งประกอบด้วยทุน จำนวน 9,299.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.96 และรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม จำนวน 1,377.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.40

หนี้สิน จำนวน 1,406.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.64 ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 1,319.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.92 ประกอบด้วย เงินรับฝากระยะสั้น (เงินรับฝากผู้ต้องขังและเงินผลพลอยได้) จำนวน 682.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.65 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผู้ต้องขัง) จำนวน 415.35 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.44 และ เจ้าหนี้ระยะสั้น จำนวน 160.62 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.33

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุ

(หน่วย : บาท)

2551

รายได้จากการดำเนินงาน

รายได้จากรัฐบาล

รายได้จากงบบุคลากร

8,469,632,561.18

รวมรายได้จากรัฐบาล

11

8,469,632,561.18

รายได้จากแหล่งอื่น

รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค

3,469,628.03

รายได้อื่น

2,550,467.86

รายได้ระหว่างหน่วยงาน

1,754,456,241.20

รวมรายได้จากแหล่งอื่น

1,760,476,337.09

รวมรายได้จากการดำเนินงาน

10,230,108,898.27

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายบุคลากร

12

3,893,776,158.17

ค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญ

13

624,848,815.52

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

69,362,754.03

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

64,864,522.33

ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่น

14

3,217,184,908.41

ค่าสาธารณูปโภค

15

323,878,366.92

ค่าเสื่อมราคาฯ

16

530,297,060.92

ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน

6,237,725.77

ค่าใช้จ่ายอื่น

39,483,315.21

ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน

17

1,747,025,971.83

รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

10,516,959,599.11

รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

(286,850,700.84)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบรายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

	หมายเหตุ	(หน่วย : บาท) 2551
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		
กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	18	2,245,376.97
รายการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงาน		0.00
รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		<u>2,245,376.97</u>
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ		<u>(289,096,077.81)</u>
รายการพิเศษ		0.00
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		<u>(289,096,077.81)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

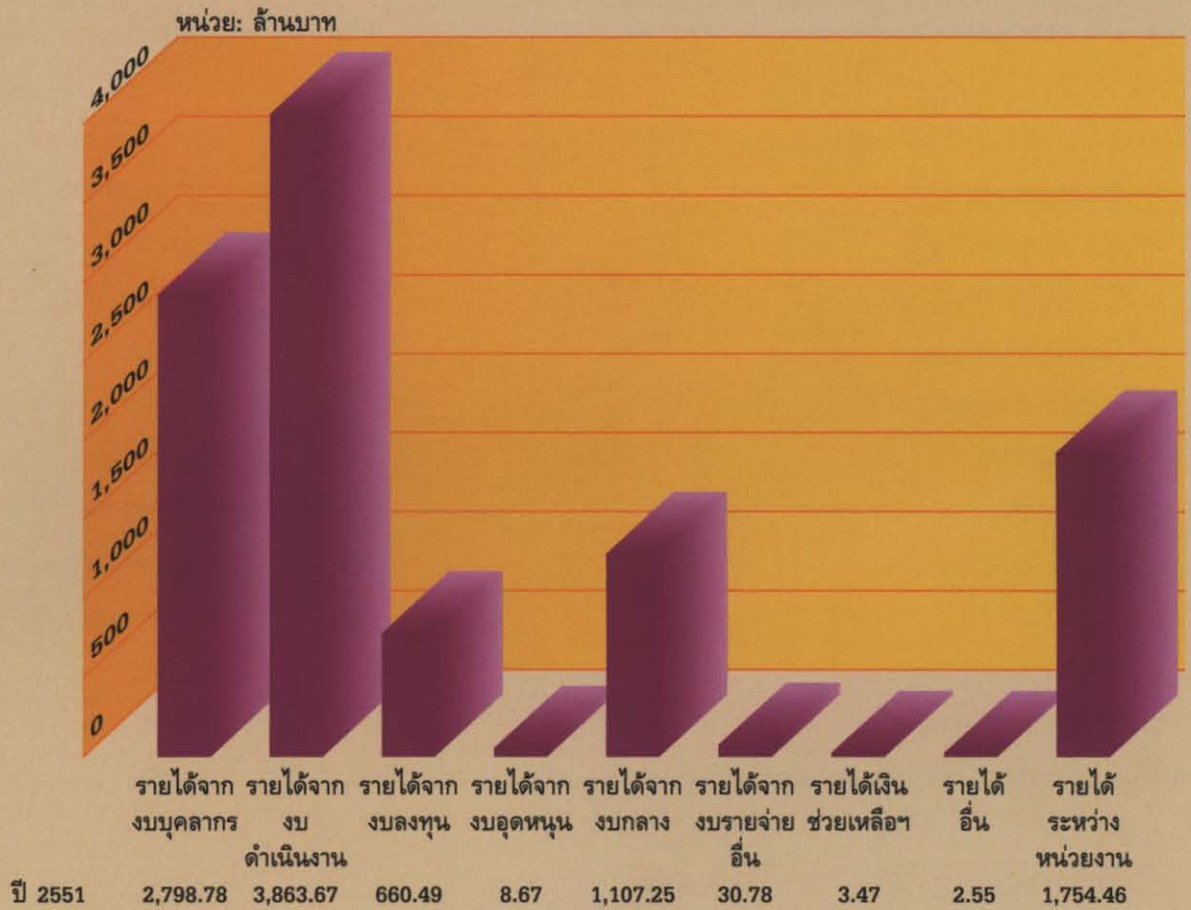
	2551 (ล้านบาท)	อัตราส่วน ตามแนวดิ่ง
รายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากรัฐบาล		
รายได้จากงบบุคลากร	8,469.63	82.79%
รวมรายได้จากรัฐบาล	8,469.63	82.79%
รายได้จากแหล่งอื่น		
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	3.47	0.03%
รายได้อื่น	2.55	0.02%
รายได้ระหว่างหน่วยงาน	1,754.46	17.16%
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	1,760.48	17.21%
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	10,230.11	100.00%

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

	2551	
	(ล้านบาท)	อัตราย่อยส่วน ตามแนวดิ่ง
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	3,893.78	38.06%
ค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญ	624.85	6.11%
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	69.36	0.68%
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	64.86	0.63%
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย	3,217.18	31.45%
ค่าสาธารณูปโภค	323.88	3.17%
ค่าเสื่อมราคาฯ	530.30	5.18%
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	6.24	0.06%
ค่าใช้จ่ายอื่น	39.48	0.39%
ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน	1,747.03	17.08%
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	10,516.96	102.81%
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(286.85)	-(2.81%)
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		
กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	2.25	0.02%
รายการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงาน	0.00	0.00%
รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	2.25	0.02%
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ	(289.10)	-(2.83%)
รายการพิเศษ	0.00	0.00%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(289.10)	-(2.83%)

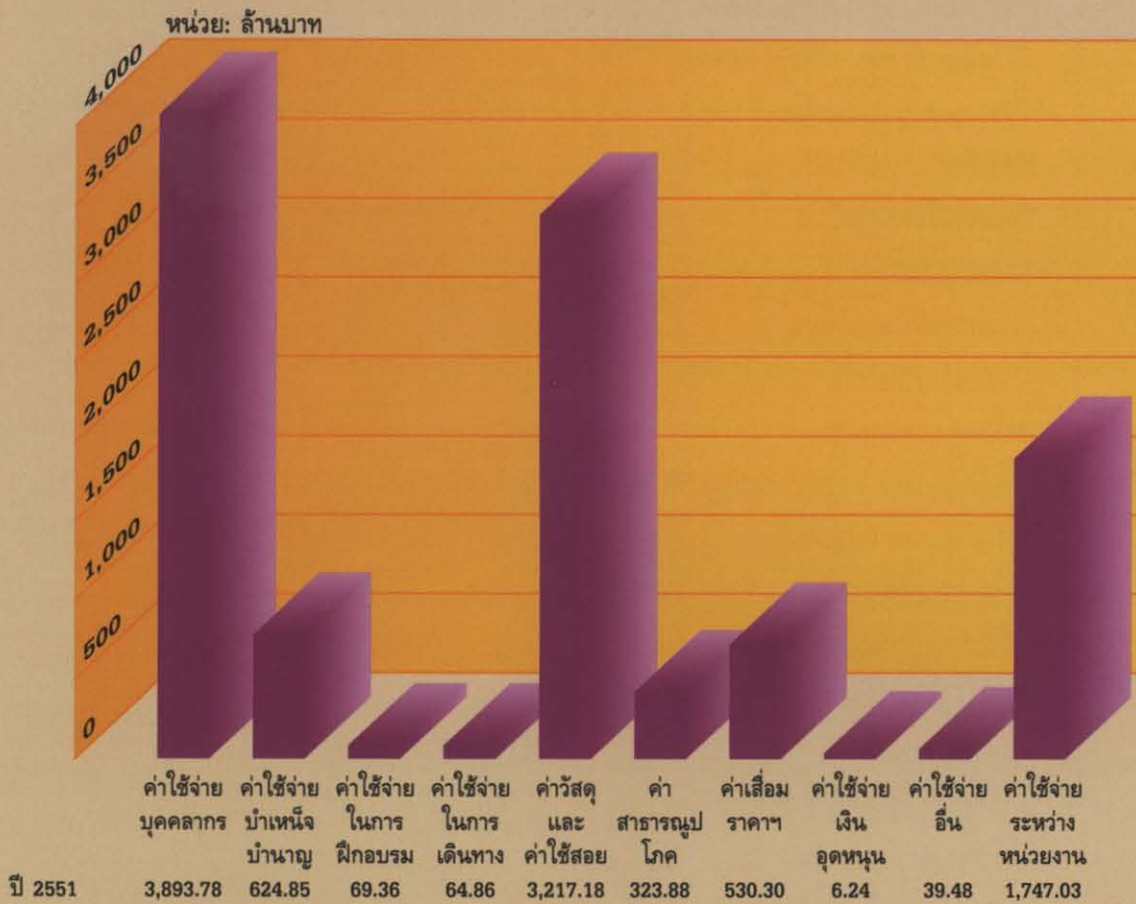
แสดงรายได้จากการดำเนินงาน

รายได้ของกรมราชทัณฑ์ ส่วนใหญ่ได้รับจากเงินงบประมาณ จำนวน 8,469.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.79 ของรายได้ทั้งหมด ประกอบด้วย รายได้จากงบบุคลากร จำนวน 2,798.78 ล้านบาท งบดำเนินงาน จำนวน 3,863.67 ล้านบาท งบลงทุน จำนวน 660.49 ล้านบาท งบเงินอุดหนุน จำนวน 8.67 ล้านบาท งบกลาง จำนวน 1,107.25 ล้านบาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 30.78 ล้านบาท

รายได้จากแหล่งอื่น จำนวน 1,760.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.21 ประกอบด้วย รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค จำนวน 3.47 ล้านบาท รายได้อื่น จำนวน 2.55 ล้านบาท และรายได้ระหว่างหน่วยงานจำนวน 1,754.46 ล้านบาท

แสดงค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายของกรมราชทัณฑ์ ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายบุคคลากร จำนวน 4,518.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.17 ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายสำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ จำนวน 3,893.78 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญ จำนวน 624.85 ล้านบาท รองลงมา คือค่าวัสดุและค่าใช้สอย จำนวน 3,217.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.45 ล้านบาท ค่าเสื่อมราคา จำนวน 530.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.18 ค่าสาธารณูปโภค จำนวน 323.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.17 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและเดินทาง จำนวน 134.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.31 ค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน 39.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.39 และค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงานจำนวน 1,747.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.08

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

- 1 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
- 2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
- 3 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)
- 4 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)
- 5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- 6 เจ้าหนี้ระยะสั้น
- 7 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
- 8 เงินรับฝากระยะสั้น
- 9 หนี้สินหมุนเวียนอื่น
- 10 รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ
- 11 รายได้จากงบประมาณ
- 12 ค่าใช้จ่ายบุคลากร
- 13 ค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญ
- 14 ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย
- 15 ค่าสาธารณูปโภค
- 16 ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย
- 17 ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน
- 18 กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์
- 19 รายงานรายได้แผ่นดิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 1 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1 หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2546 การจัดประเภทและการแสดงรายการในงบการเงินถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0423.2/ว410 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2551 เรื่อง รูปแบบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐ

1.2 หน่วยงานที่เสนอรายงาน

งบการเงินนี้เป็นการแสดงภาพรวมในระดับกรม ซึ่งรวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 142 แห่ง ได้แก่

1 ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์	21 ทสป.บ้านเนินสูง	41 รจก.นครสวรรค์
2 ทส.ก.เขาพริก	22 ทสป.หนองน้ำขุ่น	42 รจก.บางขวาง
3 ทส.รพ.ราชทัณฑ์	23 ทสป.หัวยี่โป่ง	43 รจก.ปัตตานี
4 ทสญ.กลาง	24 ทสว.กลาง	44 รจก.พระนครศรีอยุธยา
5 ทสญ.ชลบุรี	25 ทสว.นครศรีธรรมราช	45 รจก.พัทลุง
6 ทสญ.เชียงใหม่	26 ทสว.พระนครศรีอยุธยา	46 รจก.พิษณุโลก
7 ทสญ.ธนบุรี	27 รจก.กำแพงเพชร	47 รจก.เพชรบุรี
8 ทสญ.นครราชสีมา	28 รจก.ขอนแก่น	48 รจก.ยะลา
9 ทสญ.พิษณุโลก	29 รจก.เขabin	49 รจก.ระยอง
10 ทสญ.สงขลา	30 รจก.คลองเปรม	50 รจก.ราชบุรี
11 ทสป.กลาง	31 รจก.คลองไผ่	51 รจก.ลพบุรี
12 ทสป.ขอนแก่น	32 รจก.ฉะเชิงเทรา	52 รจก.ลำปาง
13 ทสป.คลองไผ่	33 รจก.ชลบุรี	53 รจก.สงขลา
14 ทสป.จ.ปทุมธานี	34 รจก.เชียงราย	54 รจก.สมุทรปราการ
15 ทสป.พระนครศรีอยุธยา	35 รจก.เชียงใหม่	55 รจก.สมุทรสงคราม
16 ทสป.ลำปาง	36 รจก.ตาก	56 รจก.สุราษฎร์ธานี
17 ทสป.สงขลา	37 รจก.นครปฐม	57 รจก.อุดรธานี
18 ทสป.หญิง	38 รจก.นครพนม	58 รจก.อุบลราชธานี
19 ทสป.ทุ่งเบญจา	39 รจก.นครราชสีมา	59 รจก.กระบี่
20 ทสป.บ้านนาหวาง	40 รจก.นครศรีธรรมราช	60 รจก.กาญจนบุรี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

61	รจจ.ภาพสินธุ์	89	รจจ.ระนอง	117	รจจ.ตะกั่วป่า
62	รจจ.จันทบุรี	90	รจจ.ลำพูน	118	รจจ.ทองผาภูมิ
63	รจจ.ชัยนาท	91	รจจ.ศรีสะเกษ	119	รจจ.ทุ่งสง
64	รจจ.ชัยภูมิ	92	รจจ.สกลนคร	120	รจจ.เทิง
65	รจจ.ชุมพร	93	รจจ.สงขลา	121	รจจ.ธัญบุรี
66	รจจ.ตรัง	94	รจจ.สตูล	122	รจจ.นางรอง
67	รจจ.ตราด	95	รจจ.สมุทรสาคร	123	รจจ.บัวใหญ่
68	รจจ.นครนายก	96	รจจ.สระแก้ว	124	รจจ.บึงกาฬ
69	รจจ.นนทบุรี	97	รจจ.สระบุรี	125	รจจ.เบตง
70	รจจ.นครราชสีมา	98	รจจ.สิงห์บุรี	126	รจจ.ปากพนัง
71	รจจ.น่าน	99	รจจ.สุโขทัย	127	รจจ.ฝาง
72	รจจ.บุรีรัมย์	100	รจจ.สุพรรณบุรี	128	รจจ.พล
73	รจจ.ปทุมธานี	101	รจจ.สุรินทร์	129	รจจ.ภูเขียว
74	รจจ.ประจวบคีรีขันธ์	102	รจจ.หนองคาย	130	รจจ.แม่สอด
75	รจจ.ปราจีนบุรี	103	รจจ.หนองบัวลำภู	131	รจจ.แม่สะเรียง
76	รจจ.พระนครศรีอยุธยา	104	รจจ.อ่างทอง	132	รจจ.รัตนบุรี
77	รจจ.พะเยา	105	รจจ.อำนาจเจริญ	133	รจจ.สุวรรณภูมิ
78	รจจ.พังงา	106	รจจ.อุตรดิตถ์	134	รจจ.สว่างแดนดิน
79	รจจ.พิจิตร	107	รจจ.อุทัยธานี	135	รจจ.สีคิ้ว
80	รจจ.พิษณุโลก	108	รจพ.กรุงเทพมหานคร	136	รจจ.หล่มสัก
81	รจจ.เพชรบูรณ์	109	รจพ.ธนบุรี	137	รจจ.หลังสวน
82	รจจ.แพร่	110	รจพ.พัทลุง	138	สกข.กลาง จ.ตราด
83	รจจ.ภูเก็ต	111	รจพ.มีนบุรี	139	สกข.กลาง จ.ปทุมธานี
84	รจจ.มหาสารคาม	112	รจจ.กบินทร์บุรี	140	สกข.นครศรีธรรมราช
85	รจจ.มุกดาหาร	113	รจจ.กันทรลักษ์	141	สกข.ร้อยเอ็ด
86	รจจ.แม่ฮ่องสอน	114	รจจ.เกาะสมุย	142	สกข.ลำปาง
87	รจจ.ยโสธร	115	รจจ.ชัยบาดาล		
88	รจจ.ร้อยเอ็ด	116	รจจ.ไชยา		

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

1.3 ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน

รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง ไม่ว่าจะรายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดขึ้นจากเงินในงบประมาณ หรือเงินนอกงบประมาณ ซึ่งเป็นรายการที่เกิดขึ้นที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคภายใต้สังกัด

1.4 การรับรู้รายได้

- รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง
- รายได้เงินนอกงบประมาณรับรู้เมื่อเกิดรายได้
- รายได้แผ่นดินรับรู้เมื่อได้รับเงิน
- รายได้แผ่นดินแสดงเป็นรายการต่างหากจากรายได้และค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมปกติของหน่วยงานในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารแสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- อุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- อุปกรณ์ที่ได้มาก่อนปี 2540 ไม่นำมาบันทึกบัญชี แต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์
- อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540-2545 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป
- อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป
- อาคารที่ยกยอดเข้าระบบ GFMS เมื่อ 1 ตุลาคม 2547 และมีมูลค่าสุทธิถึง 31 มีนาคม 2550 ต่ำกว่า 5,000 บาท แสดงไว้ในชื่อบัญชีอาคารไม่ระบุรายละเอียด
- อุปกรณ์ที่ยกยอดเข้าระบบ GFMS เมื่อ 1 ตุลาคม 2547 และมีมูลค่าสุทธิถึง 31 มีนาคม 2550 ต่ำกว่า 5,000 บาท แสดงไว้ในชื่อบัญชีครุภัณฑ์ไม่ระบุรายละเอียด

1.6 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ โดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง 15 - 40 ปี
- อุปกรณ์ 2 - 12 ปี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

1.7 ข้อจำกัดในงบการเงิน

1.7.1 ข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- (1) ข้อมูลรายงานการเงินจากระบบ GFMS หลังกรมบัญชีกลางปิดงวดบัญชีในระบบ GFMS ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551
- (2) ข้อมูลยอดคงเหลือที่ถูกต้องจากหน่วยงานในสังกัด จำนวน 142 แห่ง ได้แก่ บัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากคลัง บัญชีเงินฝาก ธ.นอกงบ/เงินฝากธนาคารพาณิชย์อื่น บัญชีเงินรับฝากอื่น และบัญชีเงินประกันอื่น

1.7.2 กรมราชทัณฑ์ ได้นำข้อมูลรายงานยอดคงเหลือที่ถูกต้องจากหน่วยงานในสังกัด (2) จำนวน 142 แห่ง มาเปรียบเทียบกับยอดคงเหลือในระบบ GFMS พบว่ามียอดคงเหลือไม่ตรงกับระบบ GFMS จำนวน 91 แห่ง จึงนำมาจัดทำกระดาษทำการปรับปรุงบัญชีนอกระบบ GFMS เพื่อนำยอดคงเหลือที่ถูกต้องมาจัดทำรายงานการเงินภาพรวมกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

1.7.3 การจัดทำรายงานการเงิน โดยดึงข้อมูลจากระบบ GFMS มีข้อจำกัดในบางรายการที่เป็นบัญชีอัตโนมัติที่เกิดขึ้นจากการบันทึกรายการของระบบที่ตรวจสอบแล้วพบว่ามีข้อผิดพลาด แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ เช่น บัญชีค้างรับจาก บก. บัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบ และบัญชีเงินฝากธนาคารในงบ เป็นต้น

1.7.4 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการยกยอดและบันทึกรายการของกรมบัญชีกลางเข้าระบบ GFMS ได้แก่ บัญชีเงินฝากคลัง บัญชีปรับปรุงเงินฝากคลัง บัญชีพักยกยอดเงินฝากคลัง และบัญชีพักเงินฝากส่วนราชการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบและปรับปรุงรายการของกรมบัญชีกลาง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย: บาท)
เงินสด	22,465,806.13
เงินทดรองราชการ	6,294,000.00
เงินฝากธนาคาร	72,841,392.04
เงินฝากคลัง	749,915,302.52
พักยกยอดเงินฝากคลัง	(10,861,434.39)
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	840,655,066.30

หมายเหตุที่ 3 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)

ที่ดิน	244,259,905.29
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	10,213,896,758.75
อาคารไม่ระบุรายละเอียด	491,043,137.32
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,406,017,667.86)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง (สุทธิ)	9,543,182,133.50
อุปกรณ์	1,095,731,557.75
ครุภัณฑ์ไม่ระบุรายละเอียด	116,574,033.45
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(408,935,954.24)
อุปกรณ์ (สุทธิ)	803,369,636.96
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	10,346,551,770.46

หมายเหตุที่ 4 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)

ถนน	191,062,847.41
เขื่อน	399,400.00
อ่างเก็บน้ำ	18,220,159.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(20,119,458.43)
รวม สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	189,562,947.98

หมายเหตุที่ 5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

งานระหว่างก่อสร้าง	633,916,662.90
รวม สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	633,916,662.90

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 6 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย: บาท)

เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ	535,500.00
เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	152,204,890.97
รับสินค้า / ใบสำคัญ (GR/IR)	84,939.45
เจ้าหนี้อื่น - หน่วยงานรัฐ	7,795,424.05
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	160,620,754.47

หมายเหตุที่ 7 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	6,651,382.77
ใบสำคัญค้างจ่าย	86,467,370.19
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - หน่วยงานภาครัฐ	17,298,098.67
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - บุคคลภายนอก	304,937,465.51
รวม ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	415,354,317.14

หมายเหตุที่ 8 เงินรับฝากระยะสั้น

เงินรับฝากของหน่วยงาน	673,203,313.43
พัก-บัญชีเงินรับฝากส่วนราชการ	9,788,189.70
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	682,991,503.13

หมายเหตุที่ 9 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

เงินประกันสัญญา	1,477,275.66
เงินประกันผลงาน	750.00
เงินประกันอื่นๆ	59,281,054.46
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5,366.82
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	60,764,446.94

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 10 รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

(หน่วย: บาท)

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	1,402,424,790.10
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	85,611,096.40
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	178,866,916.07
ระหว่างหน่วยเบิกจ่าย	0.00
รายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิปี 2551	(289,443,384.14)
รวม รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	1,377,459,418.43

หมายเหตุที่ 11 รายได้จากงบประมาณ

รายได้จากงบบุคลากร	2,798,778,331.42
รายได้จากงบดำเนินงาน	3,863,668,088.18
รายได้จากงบลงทุน	660,485,309.39
รายได้จากงบอุดหนุน	8,669,688.66
รายได้จากงบกลาง	1,107,246,590.90
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	30,784,552.63
รวม รายได้จากงบประมาณ	8,469,632,561.18

หมายเหตุที่ 12 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

เงินเดือนและค่าจ้าง	2,344,483,680.16
เงินประจำตำแหน่ง	19,938,417.92
เงินเดือนพนักงานราชการ	142,076,522.69
เงินรางวัลประจำปี	39,360,597.16
ค่ารักษาพยาบาล	291,425,747.99
ค่าตอบแทน	15,732,376.68
เงินสหทบ/เงินชดเชย	109,681,946.19
เงินช่วยเหลือ	40,294,392.24
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	890,782,477.14
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	3,893,776,158.17

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 13 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา

(หน่วย: บาท)

บ้านถุ	396,574,421.19
เงินช่วยรายเดือน	63,231,853.59
บำเหน็จ	60,975,750.60
ค่ารักษา	104,066,790.14
รวม ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา	624,848,815.52

หมายเหตุที่ 14 ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย

ค่าวัสดุ	2,878,814,584.69
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา	59,619,144.22
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	125,307,358.10
ค่าจ้างเหมาบริการ	90,735,140.78
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	62,708,680.62
รวม ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย	3,217,184,908.41

หมายเหตุที่ 15 ค่าสาธารณูปโภค

ค่าไฟฟ้า	162,196,388.49
ค่าน้ำประปา	140,193,797.64
ค่าโทรศัพท์	10,809,752.95
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	5,568,503.65
ค่าไปรษณีย์	5,109,924.19
รวม ค่าสาธารณูปโภค	323,878,366.92

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 16 ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย

(หน่วย: บาท)

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	369,218,804.67
อาคารและสิ่งปลูกสร้างไม่ระบุรายละเอียด	5,395,499.52
อุปกรณ์	151,211,682.79
อุปกรณ์ไม่ระบุรายละเอียด	728,806.36
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	3,742,267.58
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	530,297,060.92

หมายเหตุที่ 17 ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน

คชจ. ระหว่างหน่วยงาน-น/งส่งเงินเบิกเกินส่งคืนให้ บก.	13,633,228.58
ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงานโอนให้ บก. - เงินนอกงบประมาณ	348,823,798.71
คชจ. ระหว่างหน่วยงาน - ปรับเงินฝากคลัง	299,812,377.54
ค่าใช้จ่ายระหว่างกัน-ภายในกรมเดียวกัน	1,084,756,567.00
รวม ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน	1,747,025,971.83

หมายเหตุที่ 18 กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์

จำหน่ายอาคารเพื่อประโยชน์อื่น	1,563,073.58
จำหน่ายสิ่งปลูกสร้าง	482,467.98
จำหน่ายครุภัณฑ์สำนักงาน	6,526.39
ค่าจำหน่าย - ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	25,983.72
จำหน่ายครุภัณฑ์เกษตร	14,722.87
ค่าจำหน่าย - อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	48,927.51
ค่าจำหน่าย ถนน	103,674.92
รวม กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	2,245,376.97

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

หมายเหตุที่ 19 รายงานรายได้แผ่นดิน

(หน่วย: บาท)

รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี

รายได้ค่าธรรมเนียมการบริการอื่น	31,056.21
รายได้ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์-บุคคลภายนอก	1,956.71
รายได้ค่าของเบ็ดเตล็ด	1,561,165.05

รวม รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

1,594,177.97

รายได้เงินชดใช้จากการผิดสัญญาการศึกษาและดูงาน	426,555.49
รายได้จากค่าปรับอื่น	5,295,318.41
รายได้ดอกเบีย	39,974.20
รายรับจากการขายครุภัณฑ์	23,310.00
เงินเหลือจ่ายปีเก่า	2,427,668.39
รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอื่น	26,758,294.47

รวม รายได้อื่น

34,971,120.96

รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ - นอกจากภาษี

36,565,298.93

รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง

36,803,324.80

ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง

109,280.46

รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง

347,306.33

รายงานการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลิต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

รายงานต้นทุนกิจกรรมย่อย ของหน่วยงานสนับสนุน (เฉพาะที่กรมบัญชีกลางกำหนด)

กิจกรรมย่อยของหน่วยงานสนับสนุน	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ด้านการเงิน บัญชี และงบประมาณ	12,351,862.08	26,704	จำนวนรายการเอกสาร	1,014.77
2. ด้านการพัสดุ	5,735,517.95	953	จำนวนครั้งของการจัดซื้อจัดจ้าง	6,018.38
3. ด้านบริหารบุคคล	30,076,746.04	12,848	จำนวนบุคลากร	2,340.97
4. ด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคล	29,598,657.97	174,148	จำนวนชั่วโมง/คนการฝึกอบรม	169.96
5. ด้านการตรวจสอบภายใน	10,972,235.90	5,940	จำนวนงานตรวจสอบ/คนวัน	1,848.38

รายงานต้นทุนกิจกรรมย่อย ของหน่วยงานหลัก

กิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ควบคุมผู้ต้องขัง	6,543,490,131.44	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	35,354.55
2. ก่อสร้าง ปรับปรุงสถานที่และเสริมความมั่นคงในการควบคุม	253,756,709.85	11	รายการ	23,068,791.80
3. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานราชทัณฑ์	65,046,145.96	3	รายการ	21,682,048.65
4. งานอำนวยการและพัฒนาบุคลากรด้านการควบคุม	454,137,252.59	141	แห่ง	3,220,831.58
5. พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษา และพัฒนาจิตใจ	40,569,096.04	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	219.20
6. การจัดโปรแกรมและนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาพฤตินิสัย	20,843,478.18	141	แห่ง	147,826.09
7. พัฒนาพฤตินิสัย โดยการจัดการฝึกวิชาชีพ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย	11,705,389.81	141	แห่ง	83,016.95
8. งานอำนวยการและพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาพฤตินิสัย	28,257,060.08	141	แห่ง	200,404.68

รายงานต้นทุนกิจกรรมย่อย ของหน่วยงานหลัก (ต่อ)

กิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
9. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4,127,747.78	15,523	คนที่ได้รับการบำบัด	265.91
10. ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในเรือนจำ	9,145,204.09	77	ครั้งที่ตรวจค้นจุใจ	118,768.88
11. ควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์	124,038,637.19	84,421	ผู้ที่เข้ารับการตรวจพิสูจน์	1,469.29
12. งานอำนวยความสะดวกด้านบำบัดฟื้นฟู	193,218.39	7,512	จำนวนเรื่อง	25.72
รวม ต้นทุนกิจกรรม หน่วยงานหลัก	7,555,310,071.40			

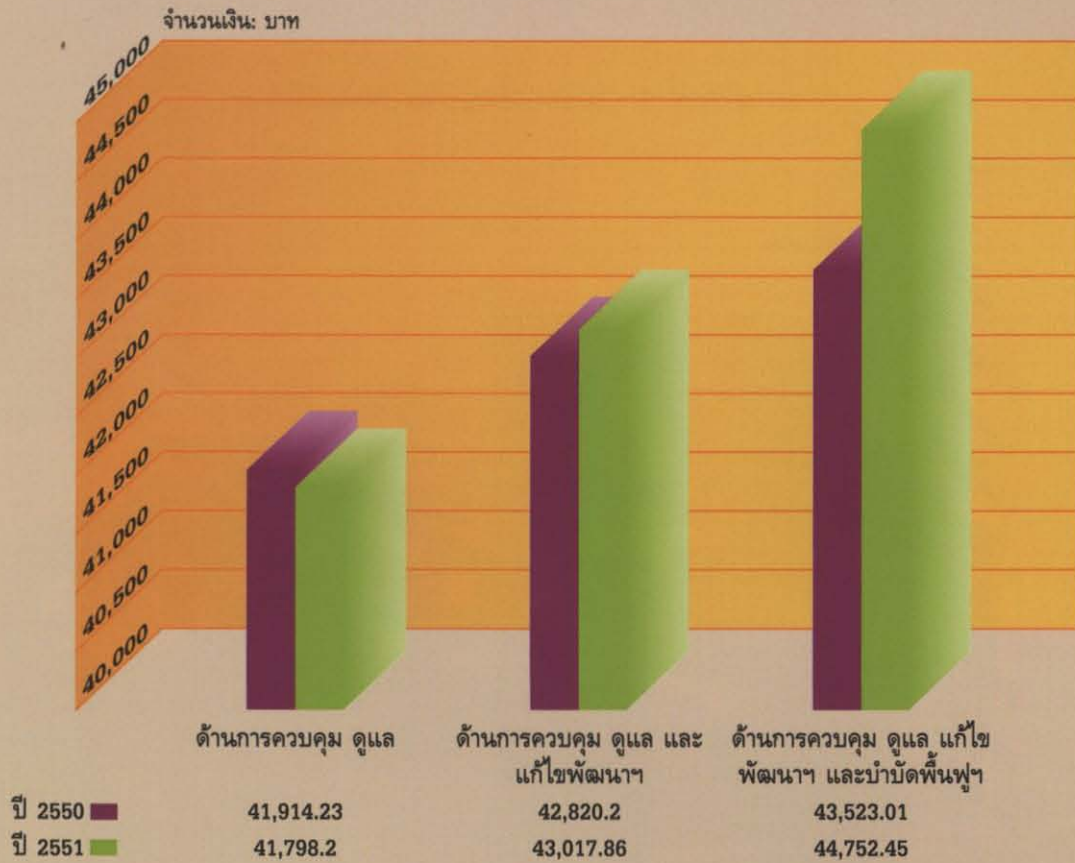
รายงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตย่อย

ผลผลิตย่อย	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ควบคุมผู้ต้องขัง	6,543,490,131.44	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	35,354.55
2. พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยการจัดการศึกษา และ พัฒนาจิตใจ	40,569,096.04	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	219.20
3. บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4,127,747.78	15,523	จำนวนคนที่ได้รับการบำบัด	265.91
รวมต้นทุนผลผลิตย่อย	6,588,186,975.26			

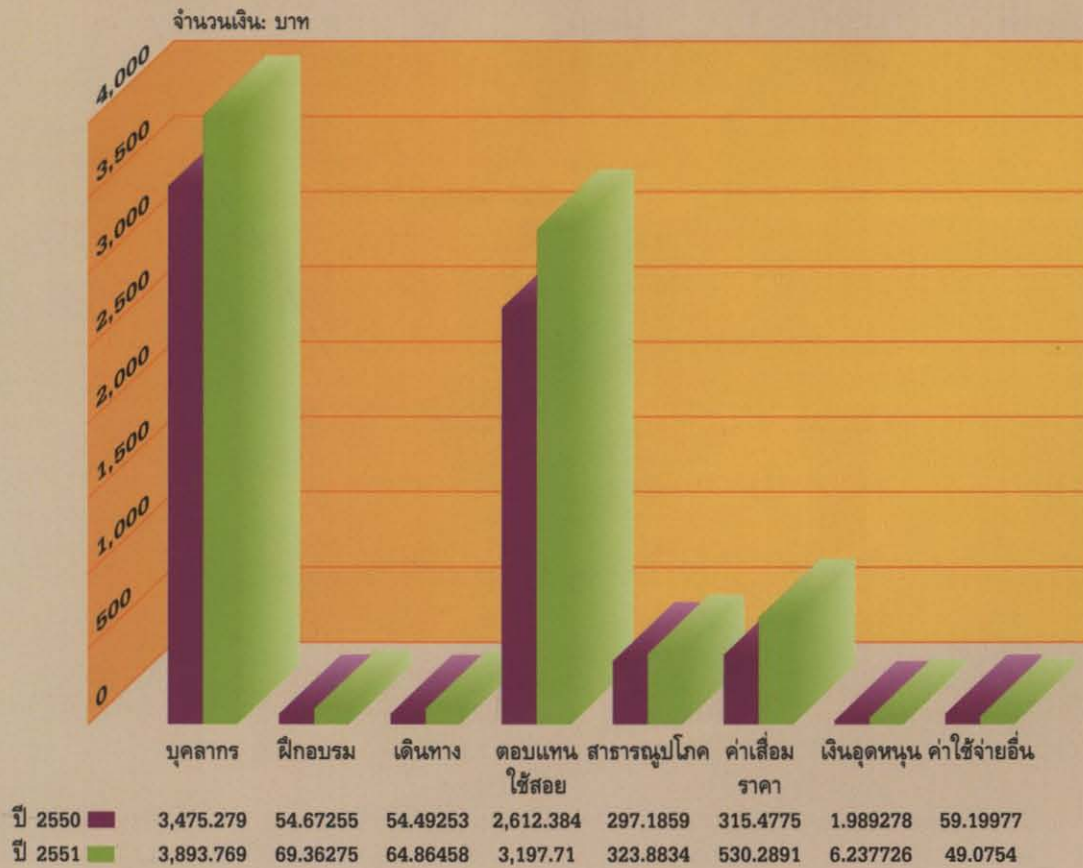
รายงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหลัก

ผลผลิตหลัก	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล	7,736,093,878.34	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	41,798.20
2. ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรม	225,736,205.83	185,082	จำนวนผู้ต้องขัง	1,219.66
3. ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ	173,362,448.81	99,944	ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ และผู้เข้ารับการบำบัด	1,734.60
รวมต้นทุนผลผลิตหลัก	8,135,192,532.98			

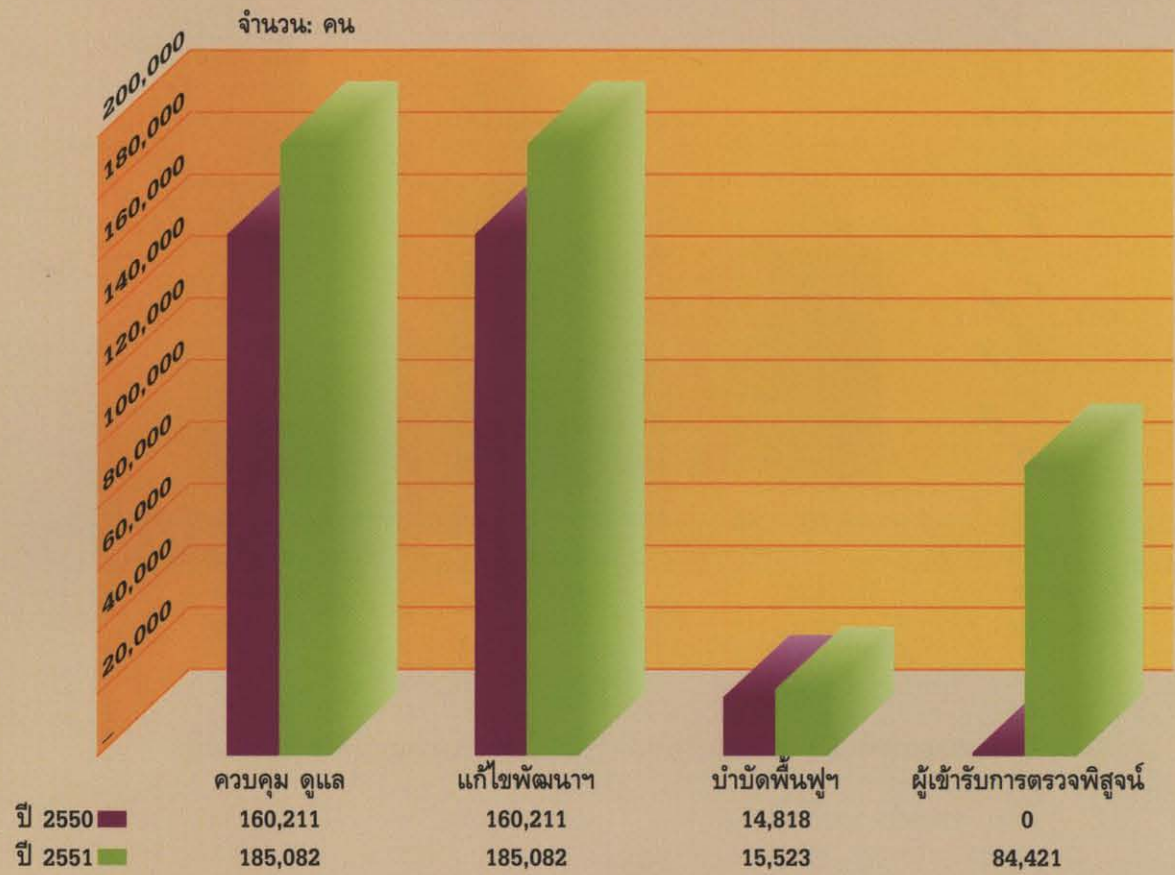
แผนภาพที่ 1 : เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของการดำเนินงาน

แผนภาพที่ 2 : เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการคำนวณต้นทุนผลผลิต

แผนภาพที่ 3 : เปรียบเทียบปริมาณผลผลิต

ผลการดำเนินงาน และสถิติที่สำคัญ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1 กรมราชทัณฑ์ร่วมกับสมาคมเรือนจำและ
การราชทัณฑ์ระหว่างประเทศ (International Corrections and Prisons Association หรือ ICPA) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 20 - 26 ตุลาคม 2550 ที่โรงแรม อิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ค กรุงเทพฯ ผู้เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารงานราชทัณฑ์นานาชาติ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 325 คน จาก 48 ประเทศทั่วโลก โดยมีหัวข้อหลักในการประชุม คือ Sharing the World of Innovation โดยเน้น 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ (Management) ด้านโปรแกรมการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Treatment Program) ด้านการดูแลสุขภาพอนามัยและการให้บริการทางการแพทย์ (Health Care) และด้านเทคโนโลยี (Technology)

2 การพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2550 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และเพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป โดยการพระราชทานก็ได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยลำรับผู้ต้องขังที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษด้วย ใน การนี้มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งได้เข้าร่วมให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนาแก่ผู้พ้นโทษจากเรือนจำ/ทัณฑสถานใน เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลจำนวน 2,509 คน คนละ 500 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,254,500 บาท

3 กรมราชทัณฑ์จัดนิทรรศการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ครั้งที่ 41 ระหว่างวันที่ 14-24 ธันวาคม 2550 ณ สนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม ลาดยาว กรุงเทพมหานคร

4 กรมราชทัณฑ์จัดงานนิทรรศการสัปดาห์วันสังคมสงเคราะห์ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในวาระพระมรดาการสังคมสงเคราะห์ ระหว่างวันที่ 14-24 ธันวาคม 2550

5 อธิบดีกรมราชทัณฑ์รับมอบรางวัลส่วนราชการดีเด่นอันดับที่ 1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
เมื่อวันพุธที่ 26 ธันวาคม 2550

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จทัศนสถานหญิงกลาง
ในโครงการกำลังใจ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 และเสด็จเป็น
องค์ประธานเปิดกิจกรรม “หนึ่งแสนกำลังใจ แทนความห่วงใยแม่ให้ลูก” ณ
ทัศนสถานหญิงพิษณุโลก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2551

7 กรมราชทัณฑ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ร่วมกันลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และการสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2551

8 อธิบดีกรมราชทัณฑ์รับรางวัล “กิตติคุณสังข์เงิน” ในฐานะองค์กรประชาสัมพันธ์ดีเด่นปี 2550 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551

9 นายจูนีส ศรียะพันธ์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ พล.ต.ท.กฤษณะ พลอนันต์ เลขาธิการ ป.ป.ส. และพล.ต.ท.สถาพร ดวงแก้ว แดงขาวจับกุมยาเสพติดรายสำคัญเครือข่ายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เมื่อวันอาทิตย์ที่ 13 กรกฎาคม 2551

10 โครงการ Art for All: ประตูลู่จินตนาการ กรมราชทัณฑ์จัดทำโครงการ Art for All: ประตูลู่จินตนาการ กิจกรรมค่ายศิลปะ ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 26 - 28 สิงหาคม 2551 ณ เรือนจำกลางคลองเปรม มีผู้ต้องขัง เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 120 คน แบ่งเป็นหญิง 38 คน ชาย 82 คน

11 กรมราชทัณฑ์ได้รับรางวัล “กิตติกรรมประกาศรับรองคุณภาพสถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระบบ
ต้องโทษ ประจำปี 2551” (ทัณฑสถานบำบัดพิเศษปทุมธานี และศูนย์ชุมชนบำบัดคลองไผ่) และได้รับรางวัล “ธัญญารักษ์
อวอร์ด” ในการประชุมวิชาการยาเสพติดแห่งชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2551 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2551 ณ อิมพีค เมืองทองธานี

12 อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง ว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการจัดทำทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2551 เพื่อเป็นหลักฐานแก่กลุ่มบุคคลดังกล่าว ในการแสดงตนและการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมาย ทั้งด้านการรักษาพยาบาล การศึกษา การขอรับการสงเคราะห์จากภาครัฐ การติดต่อราชการ และการอื่นใดที่ต้องใช้หลักฐานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีเป้าหมายดำเนินการให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษทั่วประเทศ ปีละประมาณ 25,000-30,000 คน (กำหนดระยะเวลา 6 เดือน - 1 ปี ก่อนพ้นโทษ)

13 นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรมและ นายแพทย์ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ร่วมลงนาม บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการควบคุม วัคซีนโรคในเรือนจำและทัณฑสถาน เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2551 ณ ห้อง ประชุมกระทรวงยุติธรรม ชั้น 28 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ระบบการ ดูแลผู้ป่วยในเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นมาตรฐานเดียวกัน

14 กรมราชทัณฑ์ได้รับความสนใจจากหน่วยงาน/องค์กรภายนอก ขอเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงานความก้าวหน้าในการพัฒนาการบริหารจัดการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย และการปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยนำแนวคิดการจัดการแนวใหม่ เช่น การจัดการความรู้ (KM) การจัดทำสมรรถนะเจ้าหน้าที่ (competency) การดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (PMQA) มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีหน่วยงาน/องค์กรภายนอก ขอเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงานจำนวน 11 คณะ ผู้ศึกษาดูงานรวม 632 คน

ข้อมูล/สถิติที่สำคัญๆ

1. สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ แยกตามประเภท

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
1. นักโทษเด็ดขาด	114,056	18,814	132,870	71.79
2. ผู้ต้องขังระหว่าง	43,398	7,159	50,557	27.32
2.1 อุทธรณ์ - ฎีกา	22,489	3,410	25,899	13.99
2.2 ใต้สวน - พิจารณา	9,589	1,523	11,112	6.00
2.3 สอบสวน	11,320	2,226	13,546	7.32
3. เยาวชนที่ฝากขัง	407	3	410	0.22
4. ผู้ถูกกักกัน	12	1	13	0.01
5. ผู้ต้องกักขัง	1,073	159	1,232	0.67
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	158,946	26,136	185,082	100

สำรวจ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

2. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามลักษณะความผิด

ลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	29,048	2,579	31,627	23.80
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	59,851	15,091	74,942	56.40
ความผิดต่อชีวิต	9,165	304	9,469	7.13
ความผิดต่อร่างกาย	4,001	98	4,099	3.08
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	6,200	135	6,335	4.77
ภัยอันตรายต่อประชาชน	219	8	227	0.17
อื่นๆ (รวมหลายประเภท เช่น พ.ร.บ. ป่าไม้/การพนัน/อาวุธปืน/นุกรุก/สูญโทษ ฯลฯ)	5,572	599	6,171	4.64
รวม	114,056	18,814	132,870	100

สำรวจ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

3. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามกำหนดโทษตามหมายศาล

แยกตามกำหนดโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	936	98	1,034	0.78
จำคุกกว่า 3 - 6 เดือน	3,085	483	3,568	2.69
จำคุกกว่า 6 เดือน - 1 ปี	8,271	1,404	9,675	7.28
จำคุกกว่า 1 - 2 ปี	17,009	2,794	19,803	14.90
จำคุกกว่า 2 - 5 ปี	33,473	4,554	38,027	28.62
จำคุกกว่า 5 - 10 ปี	22,538	4,530	27,068	20.37
จำคุกกว่า 10 - 15 ปี	9,317	1,796	11,113	8.36
จำคุกกว่า 15 - 20 ปี	6,404	1,006	7,410	5.58
จำคุกกว่า 20 - 50 ปี	11,446	1,988	13,434	10.11
จำคุกตลอดชีวิต	1,521	157	1,678	1.26
ประหารชีวิต	56	4	60	0.05
รวม	114,056	18,814	132,870	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

4. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ต้องโทษครั้งที่ 1	94,127	16,553	110,680	83.30
ต้องโทษครั้งที่ 2	14,438	1,956	16,394	12.34
ต้องโทษครั้งที่ 3	3,427	197	3,624	2.73
ต้องโทษครั้งที่ 4	1,294	71	1,365	1.03
ต้องโทษครั้งที่ 5 ขึ้นไป	770	37	807	0.61
รวมต้องโทษครั้งที่ 2-5 ขึ้นไป	19,929	2,261	22,190	16.70
รวม	114,056	18,814	132,870	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

5. สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามอายุ

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	456	28	484	0.36
กว่า 18 - 20 ปี	4,857	558	5,415	4.08
กว่า 20 - 21 ปี	7,263	871	8,134	6.12
กว่า 21 - 25 ปี	17,565	2,348	19,913	14.99
กว่า 25 - 30 ปี	27,465	3,519	30,984	23.32
กว่า 30 - 35 ปี	18,488	3,251	21,739	16.36
กว่า 35 - 40 ปี	14,611	2,964	17,575	13.23
กว่า 40 - 45 ปี	10,881	2,316	13,197	9.93
กว่า 45 - 50 ปี	7,073	1,735	8,808	6.63
กว่า 50 - 60 ปี	4,161	952	5,113	3.85
กว่า 60 ปีขึ้นไป	1,236	272	1,508	1.13
รวม	114,056	18,814	132,870	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

6. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทคดี

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เสพ	874	437	1,311	1.75
ครอบครอง	5,920	1,019	6,939	9.26
เสพและครอบครอง	5,952	1,138	7,090	9.46
รวมประเภทเสพ	12,746	2,594	15,340	20.47
จำหน่าย	15,700	5,314	21,014	28.04
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	30,601	6,967	37,568	50.13
อื่นๆ (ผลิต/นำเข้า/ส่งออก ฯลฯ)	804	216	1,020	1.36
รวมประเภทจำหน่าย	47,105	12,497	59,602	79.53
รวมทั้งสิ้น	59,851	15,091	74,942	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

7. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทด้วยยา

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เฮโรอีน	3,399	440	3,839	5.12
กัญชา	965	107	1,072	1.43
ฝิ่น	235	69	304	0.41
แอมเฟตามีน	54,930	14,392	69,322	92.50
สารระเหย	62	9	71	0.09
มอร์ฟีน	2	3	5	0.01
โคเคน/โคเคอิน	31	20	51	0.07
อื่นๆ (สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติด)	227	51	278	0.37
รวม	59,851	15,091	74,942	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

8. สถิตินักโทษเด็ดขาด คดี พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามอายุ

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
18 - 25 ปี	17,479	3,361	20,840	27.81
เกิน 25 ปี	42,372	11,730	54,102	72.19
รวม	59,851	15,091	74,942	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

9. ผลการดำเนินงานพักการลงโทษ แยกตามประเภทความผิด

กรณี	การดำเนินงาน	เสนอขอ (ราย)	ได้รับอนุมัติ (ราย)	อนุมัติรวม (ราย)	ประเภทความผิดที่ได้รับอนุมัติ (ราย)				
					ชีวิตและร่างกาย	ทรัพย์สิน	เพศ	พ.ร.บ. ยาเสพติด	คดีประเภทอื่น
กรณีปกติ	พักการลงโทษ (กรมราชทัณฑ์)	1,837	1,580	1,580	461	155	11	930	23
	พักการลงโทษ (ผวจ.)	627	622	622	98	83	14	394	33
กรณีมีเหตุพิเศษ	วิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์	1,634	1,134	1,134	-	-	-	1,134	-
รวม		4,098	3,336	3,336	559	238	25	2,458	56

10. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ 1 ตุลาคม 2550- 30 กันยายน 2551 ที่ได้รับการส่งตัวกลับไปรับโทษต่อยังประเทศที่มีสัญชาติอยู่

สัญชาติ	จำนวน
ไนจีเรีย	20
บริติช	5
มาลี	5
สหรัฐอเมริกา	2
สวีตเซอร์แลนด์	2
เยอรมัน	1
เนเธอร์แลนด์	1
ออสเตรเลีย	1
รวม	37

11. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

เพศ	จำนวน
ชาย	6,993
หญิง	1,912
รวม	8,905

สถิติ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2551

12. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ที่มีมากที่สุด 10 อันดับ

ที่	สัญชาติ	จำนวน
1	เมียนมา	3,782
2	ลาว	1,987
3	กัมพูชา	1,303
4	มาเลเซีย	330
5	จีน	249
6	สิงคโปร์	110
7	ไต้หวัน	95
8	ไนจีเรีย	89
9	เวียดนาม	75
10	กาน่า	67

สถิติ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2551

13. สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ จำแนกตามประเภทความผิด

ประเภทความผิด	จำนวน	ร้อยละ
พ.ร.บ.ยาเสพติด	5,526	62.06
พ.ร.บ.ตรวจคนเข้าเมือง	1,412	15.86
ผิดต่อทรัพย์	653	7.33
ผิดต่อชีวิต	510	5.73
ปลอมแปลงเอกสาร	409	4.59
พ.ร.บ.ป่าไม้	168	1.89
ประทุษร้ายต่อเพศ	107	1.20
พ.ร.บ.อาวุธปืน	38	0.43
อื่นๆ	82	0.92
รวม	8,905	100

สถิติ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2551

14. สถิติผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ เข้าสู่กระบวนการตรวจพิสูจน์ ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

ประเภท	จำนวน
ชาย	74,295
หญิง	8,605
รวม	82,900

คณะผู้จัดทำ

นายอัศวิน คุณพันธ์
นางกฤษณา มหิทธิบุรินทร์
นายปรีชา กิตติสิโรตม์
นางสาวมณีรัตน์ พงศ์วินาสรัตน์
นายจิรวิทย์ ปุณญาสวัสดิ์
นายนครพิงค์ จันทนะสุคนธ์

ออกแบบ

บริษัท พีเพรส จำกัด
02-742-4754-5

พิมพ์ที่

Srivatana Interprint Public Co., Ltd.
Tel. 02-675-5600

ส 04118

ยช กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์.
07 รายงานการดำเนินงานของรัฐ
1.2 ต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 กรมราชทัณฑ์
2551 กระทรวงยุติธรรม.

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

โทรศัพท์ 02-967-2222 โทรสาร 02967-3580

www.correct.go.th